

334 de g. sum. 2. 61. quia ista decisio non loquitur nec procedit, ubi resignatio est contra iuris dispositionem vt in proposito, & praeter dicta decisio Rotz, & Capellz Tholosanz, t ibi, quam sequitur Ioan. Nicol. Gimon. in enchiridio benef. titulo quinto, cap. quinto ex numero tertio, non est in vlu, sed indifferenter practicitur, quod in quibuscunq; resignationibus siue ex causa permutationis, siue alia quacumque ratione correspectus, locus sit penitentiz, donec resignatio per superiorem fuerit recepta, & admiffa; nec darentur per cancellariam literz ad cogendum via iuris partem renitentem, vt feruaret contenta, vt post Hieronym. Paulum in pract. cancellariz vers. duo tractarunt, tradit Massa Galleus de obligatione in forma camerae, secunda parte ad sextam particulam, questione prima, numero tertio, qui etiam ait, suo tempore an pluribus causis Rotam iudicasse Flamin. Parisius libro nono, questione 31. & facium tradita per Couarr. in capite quamuis paulum, 2. parte. §. 2. num. 5.

336 Quamuis P. de Vbaldis de t. permutatione benef. numero. 40. post Feder. eod. tract. qu. 1. questione. 38. teneat, si beneficiati tractantes de permutatione beneficiorum promiserunt, ad inuicem fide data procurare permutationem siori per illos, qui habent auctoritatem, & consentire, altero instante posse superiorem compellere renitentem ad permittendum, & si omnino nollet, posse in iustum illum transferre, de quo tamen dubitat Bellam. eodem tract. secunda pag. quastion. 5.

337 Videtur tamen necessaria absolutio dicti iuramenti t non vt incurrat perurium, cum iuramentum possit sine interitu salutis aeternae seruari, nisi iurans sit sacris ordinatus, maxime ad titulum illius beneficii, nec aliunde habet vnde viuere possit, sicut in testamento iurato, vt per Couarr. in rubrica de

testam. secunda parte numero. 15. & Fla. n. Paris. supra numero 31.

Et facit resolutio in causa Toletana, t & Abulen. penfionis coram D. Romano anno. 1553. vbi fuit tentum a concordia, in beneficiabilibus licet non esse recedere ante beneplacitum Sedis Apostolicae. Primo, quia in contractibus unumquodque re integra est loca penitentie. l. si penitens, & ibi glossa de conditioe ob causam. Secundo quia concordia in beneficiabilibus, non valet etiam cum iuramento, capit. constitutus, & capit. super eo de transactio. nec clausula saluo beneplacito quicquam operatur ante confirmationem Pape, quoad validitatem concordia, licet operetur, ne partes incurrant poenam contrahendo super re spirituali, adeo quod si antequam superueniat beneplacitum, poenitentia interueniens irritabitur concordia Abb. cap. super eo in fine conditio. appofitis. Ita in d. Toletana, & Abulen. d. dicitur fuit prius esse tentum in Casar Augustana concordia coram D. Ranelen. 1842. vt in decisione Putei. 353. libro primo & in Tarraconen. concordia coram Decano, vt per V. erallum Casar de Grassis decisio. 192. num. 8. & Rota decisio. 573. num. 2. par. 1. diuersorum, & post hac Gonzalez glof. 12. a num. 80. qui a numero. 85. ait, quod in hoc casu pars, que recedit, t & poenitet, teneatur subministrare alteri parti omnes expensas iam factas ratione d. concordia, vel resignationis, vt alias tradit Io. Gutier. can. q. 1. c. 22. num. 19. argum. l. si pecuniam ff. de conditioe causa data, sed id mihi non placet, nam cum recedens suo iure vtatur, non teneatur ad expensas alterius partis, nec obest d. l. si pecuniam, quia loquitur de contractu innominato, qui non interuenit in proposito proprio.

T E R



TERTIA PARS, DE OBLIGATIONIBVS ET ONERIBVS, CONTINET QVATVOR CAPITA.

CAP. I.

De obligatione recitandi.

SVMMARIA.

Quodlibet beneficium obligat saltem ad recitandum horas, cum detur propter officium, n. 1.
 Non recitantes etiam ante sex menses peccant mortaliter, & post sex menses non faciunt pro rata omissionis officij & temporis, n. 2.
 Literam constitutionis Concilij Lateranen. vlt. qui referunt, n. 3. quomodo male mutant aliqui, n. 4.
 Dicitur constitutio innotuit, & declaratur per constitutionem P. V. 138. qua hic ponitur, n. 6.
 Illam constitutionem P. V. qui adducimus, & explicant, n. 6.
 Beneficiati non recitantes, non tenentur ad restitutionem fructuum ex iure naturali, & diuino, sed ex iure positivo n. 7. & ita de iure antiquo non tenebant eos restituere n. 8. contra aliquos relatus, n. 10.
 Verbum statuumus, est iuris noui indubitatum, n. 9.
 Regula, quod datum ob causam, causa non secuta repeti potest, explicatur, n. 11. & 13.
 Obligatio recitandi, quam habent beneficiati, sicut illa, quam habent in sacris constitutis, non est iustitia, sed religio ex precepto Ecclesie, n. 14. & 126. contra aliquos relatus num. 15.
 Beneficiatus omittens aliquod seruitium, seu manus inuictum, non tenetur ad restitutionem, sed illud supere, si potest, nec qui non residet in benef. residentiam requirent, n. 16.
 Beneficiatus non recitans intra sex primos menses facit indistincte fructus suos, quicquid aliqui dicant, n. 17. vsque ad 23.
 Beneficiatus omittens officium primo semestri, non tenetur ad restitutionem etiam si per aliquod tempus bona persoluerit, & postea omittat, contra Summam Coronam, n. 24. & 25.
 Beneficiatus, qui bona fide, & absque mortali omissione recitare, etiam post sex menses, non tenetur ad restituendum, n. 26.
 Etiam pro missione vnius, aut duorum dierum, aut vnius horae est obligatio restituendi pro rata, n. 27.
 Non recitantes tenentur restituere in integrum omnes fructus, etiam si beneficium sit curatum, vel habens alia onera contra aliquos, n. 28. vsque ad 34.

Restitucionem distributionum quotidianarum, seu grossa Canoniarum, quas Canonici aliis choro inter essentes amittunt ob non recitationem horarum, acquiruntur fabricae, vel pauperibus, & non aliis Canonici, seu mensa capiunt, licet alias soleant aliis accrescere, n. 35. & 36. & idem in redditibus pensionis amissa, ob non recitationem officij parui, n. 37.
 Quodlibet beneficium, etiam tenue, obligat ad horas contra aliquos, n. 38. 39. & 40.
 Beneficium nullis omnino habent redditus, non obligat ad horas, n. 41. non solum, quod nunquam habuit redditus, quod reuera beneficium dici non potest, nam beneficium non debet esse sine redditibus, n. 42. & 43. sed etiam, quod ab initio eos habuit, n. 44.
 Et si beneficium habeat redditus, si tamen illud habens neque per se neque per alium percepit, nec per eum fiat, in posterum est percepturus, non tenetur recitare, num. 45.
 An qui habet solum tit. beneficij, referuatis alteri omnibus fructibus teneatur recitare, n. 46. cum seq. vsque ad 59. ubi ponuntur varia sententia, & resoluuntur distinguendo.
 An noui Canonici teneantur recitare primo anno in quo non lucrantur ex sinatu, vel consuetudine Ecclesie, n. 60. cum sequentibus vsque ad 77. resoluuntur teneri, si saltem lucrantur horas, seu distributiones quotidianas, aut si fructus referuauerint post mortem, aut si per ipsos fiat, si vero nihil lucrantur, etiam de saclo non tenentur.
 An ratione beneficij teneantur quis recitare etiam ante possessionem quastiam, n. 78. ponuntur sententia doctorum vsque ad n. 83.
 Certum est non teneri recitare, qui adhuc ius in beneficio non habet, licet habeat ius ad illud, n. 83.
 Certum etiam est teneri recitare beneficiatum, si habet possessionem beneficij, aut per eum fiat, numer. 85. quod videtur etiam habere locum in habente possessionem beneficij, maxime cum fructibus, licet non pacificam, sed cum litigio contra aliquos, num. 86. cum sequen.
 Videtur etiam id habere locum in habente possessionem beneficij sine iusto titulo, n. 90. quamuis profusus, cuius collatio non valet, non tenetur recitare ante possessionem, etiam si per eum steterit, n. 91.
 Habens collationem beneficij acceptam tenetur recitare licet nondum accepit possessionem, nec per eum steterit, n. 92. quando prouiso est certa, quamuis contraria sententia non videatur improbabilis, n. 93. cuius fundamentum respondetur, n. 94. nec Natur. tenet

contrarius, & Man. Radr. est sibi contrarius numerus 95.

Contraria opinio procederet in Canonico, qui nihil potest querere de fructibus nec possessionem, n. 95.

Nescimus recitare non est licitum accipere beneficium sibi collatum, nec illud praesentare secundum N. Ann. & alios. dnm. 97. sed haec sententia videtur minus rigida, n. 98.

Expectantes beneficia ratione expectantiae, vel resignationis, quae in eorum fauorem sit, aut presentationis, electionis, seu nominationis de iure factae, mandataue de prouidendo, sicut, qui voluit sacris initiari, debent sibi parare breuiarium, discere quoque modum recitandi, num. 99.

An etiam teneatur recitare habens praesentationem, & titulum benef. in cuius possessione est alius, contra quem lingat, aut neuter, n. 100. sententia negatiua, 101. aff. n. 102. quae placet, quando est certa, aut quasi certa victoria illius, n. 103. alias secus, n. 104.

An qui habet beneficium in commendam teneatur recitare, n. 105. & 106. resoluitur teneri, si est ad utilitatem commendatarii, secus vero si est ad utilitatem Ecclesiae.

An coadiutor propter coadiutoriam teneatur recitare, n. 107. & 108. & 109. ponuntur sententiae doctorum, & resoluitur non teneri.

An habens plura beneficia teneatur pluries dicere officium n. 110. cum sequentibus resoluitur negatiue.

Habentes cum beneficio seu ordine sacro pensionem non teneatur recitare officium paruum B. Mariae, sed satisfaciatur recitando officium maius, n. 117.

Pensionarius clericus, si efficiatur miles Ordinis militaris cum iudicato retinendi pensionem, non teneatur ad horas B. Mariae, sed sufficit, quod recitet orationes à Religione praescriptas, n. 118.

Pensionarius, qui non habet sacrum ordinem, seu beneficium, potest omisso officio paruo recitare officium maius, n. 119.

Quidam habet plura beneficia in iuste siue legitima dispensatione, non teneatur pluries recitare, n. 120.

An habens plura beneficia omittens officium peccet tot peccata, quot habet beneficia, an vero unum solum, n. 121. cum sequentibus, resoluitur, non peccare nisi unum solum, etiamsi cum beneficiis habeat ordinem sacrum, & idem est in frangente ieiunium, vel non audiente missam, quando conuenit duplex vigilia, vel festum.

An omittens uno die omnes septem horas committat unum tantum peccatum, an tot peccata quot sunt horas, numer. 131. cum sequentibus, resoluitur unum tantum peccatum committere, etiamsi plures id proposuerit, nisi facta sit interruptio per penitentiam, seu actum contrariam.

Si quis omittit recitare officium unius mensis, vel anni, tot sunt peccata, quot debuit omisit, licet secus sit in actu voluntatis, qui id proposuit in genere, numer. 139. & 140.

Supposito, quod omittit uno die horas, etiam omnes, est unum tantum peccatum, an sit in confessione explicandum, quot horas omisit, numer. 141. cum sequentibus, resoluitur esse explicandum, & declaratur quando circumstantiae notabiliter agerantur sint consideranda.

An beneficiarius dicens officium per aliud breuiarium à Romano, vel dicens de sancto, cum erat de feria, satisfaciatur, ut non peccet, saltem mortaliter, nec teneatur ad restitutionem, numer. 145. cum sequentibus, resoluitur contra aliquos, non solum qui crebro, sed etiam qui uno uniuerso die id faceret, non

satisfacere, sed peccare non aliter, & teneri ad restitutionem fructuum.

An potest per carum, quod alias esset veniale, ratione precedentis sui inuitale, quando, & an veniens, seu uisus quomodo recitare, aliquod paruum, vel dare elemosinam paruum, nunquam peccet mortaliter, etiam per multos dies id omittat, numer. 107. cum sequentibus.

Qui recitaret de uno sancto, cum esset recitandum de alio, si est parua differentia inter unum, & alterum officium, sufficit repetere particularia illius officij, numer. 175.

Qui recitauit de sancto, cum esset recitandum de feria, vel e contra, quia forte calendarum, quod vidit, erat erratum, aut sequendo sententiam peritorum, quae posse apparere falsa, probabile est, quod satisfaciatur, numer. 176.

An praesentium Innocentij III. concessam, fratribus Minoribus, quod ratione inuenit, seu alterius iusta causa existentes extra suos Conuentus, possint recitare non iuxta ordinem Breuiary Romani, sed reuocatum per Bullam Breuiary Pij V. n. 177. cum sequentibus, resoluitur esse reuocatum.

Priuilegium concessum per Marcium V. paribus S. Hieronymi, quod inferioribus, siue satisfaciatur obligationi, recitando aliquos Psalmos, & aliud Minoribus, & alia similia, non videtur reuocata, quia non sunt contra dictam Bullam, n. 180.

An beneficiarius recitans sine debita attentione teneatur ad restitutionem fructuum, n. 181. cum sequentibus, resoluitur non nisi satisfacere, sed teneri ante lapsum dies repetere contra aliquos, & si teneri ad restitutionem fructuum contra illos, & alios.

An qui dicit officium cum debita attentione, sine intentione tamen, & animo satisfaciendi, satisfaciatur, an teneatur iterum recitare, numer. 189. cum sequentibus, ponuntur sententiae Doctorum, & resoluitur satisfaciatur, & respondetur rationibus aliarum sententiarum.

Certum est, etiam in opinione aliorum, non esse necessariam actum ilem in intentionem satisfaciendi, sed sufficere virtuale, n. 209. & quando illa sit ibi, & n. 210. & 211.

An beneficiarius non potens recitare per se, qui tamen potest cum socio, teneatur sic recitare, n. 212. cum sequentibus, ponuntur opiniones Doctorum, & concordantur.

An qui propter infirmitatem non potest totas horas recitare, potest tamen partem, teneatur illam recitare, numer. 216. cum sequentibus, ponuntur sententiae Doctorum, & resoluitur.

Laudes, quamuis, sint una hora cum matutino, tamen possunt ab illo diuidi, & recitari per modum hora distincti, n. 224. dicendo in principio, Pater noster, & Aue Maria, n. 225.

Alia de Materia Horarum Canoniarum, apud quos sunt videnda, n. 227.

Cum beneficium datur propter officium, ut supra dictum est, n. 1. par. 1. n. 59. quodlibet beneficium Ecclesiasticum obligat, saltem ad recitandum Horas Canonicas, cap. fin. 92. dist. 6. facit tex. in cap. 3. & in ca. diuersis fallo c. de clericis conuictis, dicitur in c. 1. de celebratione Missae, N. Nauar. de oratione, c. 7. n. 3. Durandus de ritib. Ecclesie Catholice, l. 3. c. 22. n. 7. & 8. Card. Bellarm. 3. tom. vltima controuersia 3. controuersia, l. 1. ca. 19. & est communis sententia, ut per Valentiam, 3. tom. sup. 2. 2. dist. putatione 6. qua. 2. p. 10. circa secundum, 2. concl. Agor in institutionibus mora-

bus moralibus l. 1. c. 3. & P. Ledefinam in sum. 2. par. tract. 9. c. 4. 6. consilio.

Alioquin non recitantes, etiam ante sex menses peccant mortaliter, & post sex menses ab obitu beneficio fructus suos non faciunt pro rata omissionis officij, & temporis, sed eos restituere tenentur fabricis, vel pauperibus, ex constitutione Concilij Lateranensis, vltimi. sub Leone X. sess. 9. 8. articulo, cuius litteram referunt Nauar. de oratione d. cap. 7. num. 31. & praecipue, t. cap. 21. n. 64. Giga de pensio. q. 30. Bernard. Diaz de Luco, in pract. crimin. c. non. 54. n. 49. Grego. Lopez, in l. 34. n. 6. pag. 1. verb. en la Iglesia, Sandoval, in tract. de officio Ecclesiasticis, canon. 5. par. cap. 5. M. Ant. Cuchus in institutionibus moralibus, l. 5. tit. 7. n. 39. Fucus de visitatione, l. 2. cap. 20. n. 21. Durandus, l. 1. lib. 3. c. 25. num. 7. Summa Coronae, 1. par. cap. 1. n. 92. Acot, d. l. 10. c. 4. q. secunda & tertia ad alij.

Quia diuino male mutant Sotus de T iustitia & iure, l. 10. q. 5. art. 6. & Menochius de arbitrio, l. 2. casu 429. n. 10. qui tamen in additione 6. n. 2. recipiunt leuitatem communem.

Quae constitutio inuouatur, t. & declaratur per constitutionem Pij V. 1. 8. quae sic ait. Pius Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam, ex proximo Lateranensi Concilio.

Quam constitutionem adducit, t. & explicat Nauar. d. c. 7. n. 31. & in Manuali concilij, cap. 25. n. 122. & sequit. Fucus supra n. 22. Azcuedo in l. 2. tit. 3. l. 1. excep. l. numer. nouo. A. Rochus Veronen. de visitatione, verbo diuinum officium. Durandus d. l. 10. cap. 25. numer. septimo & Summa Coronae, vbi supra, numer. 93.

Ex qua constitutione Concilij Lateranensis, t. ac Pij V. inferitur, t. beneficiarios non recitantes officium diuinum, non teneri ad restitutionem fructuum, ex iure naturali, & diuino, sed ex iure positivo dicit Concilij, & constitutionis Pij V. in penam peccati impediende acquisitionem illorum, quicquid dicat Gabriel Vazquez, ut. 2. tom. 2. disp. 168. a numer. 33. contra a expressa verba dicit. constitutum. Si enim ex iure naturali ad id teneatur, etiam prius lex mensibus omittentes officium teneantur illos restituere.

Et ita de iure antiquo, t. ante d. constitutionem Concilij Lateranensis, vltior erat sententia, beneficiarios non recitantes, non teneri restituere fructus interim perceptos, quomodo tenet Innoc. lo. And. Butrius, Cardin. & Panorm. num. 8. in cap. 1. de celebratione Missarum, & sequuntur Fel. in c. postulasti, n. 7. de rescript. l. 3. in l. solemariis, n. 6. C. de testam. militis, c. 6. non sunt dicta, verb. teneatur, summa Rosella, verb. clericus, q. n. 23. Siluest. eodem verb. clericus, q. n. 16. quaest. 23. qui alius citat, & dicit, ita tenere pepe omnes, Armilla verb. beneficium, num. 68. & verb. clericus, num. 27. Nauar. dicens commanem de oratione d. c. 7. n. 31. & c. 10. n. 56. & c. 21. num. 58. & 90. Didacus Perez ad Villad. de irregular. cap. num. 12. Cu hus d. tit. 7. num. 39. P. Grego. de benef. cap. 6. num. 12. & Acot. d. l. 10. cap. 1. quaest. 1. quam etiam dicit commanem Couar. l. 3. o. ar. c. 13. n. 16.

Pro qua etiam facit, quod verbum, statuius de quo in d. constitutione est iuris non inductum, gloss. in cap. de irregularitate, de officio ordi. in sexto, & in Clementina fin. de rescript. verb. statuius, Felin. in cap. 1. de iuris. numer. decima & Nauar. de solus, 5. 8. numer. 3.

Quomodo contrariam sententiam tenuerit Calderi, t. in d. c. 1. quam sequuntur Dominus d. cap. fin. de rescript. in sexto, n. in c. Canonice, q. 1. sicut per sex menses, qui tamen parum facit, ut per Felin. sup. de off. ordi. in sexto, Decius in cap. in omnes de consue. 2. c. l. etiam, n. 16. dicens, vltiorem videri in puncto iuris, saltem in foro conscientiae, Ropa in leg. 6. C. de reuoc. a. donat. q. 66. Angelus in sum. verb. hora can. q. 11. Traq. in tract. cessante causa, l. p. 10. 46. Gamb. de officio legati, l. 6. num. 318. Simancae de Catholice institutionibus c. 9. 2. 8. Bacoa de decima tutori praet. c. 11. n. 6. A. Rochus supra. Durandus, d. c. 15. n. 7. & P. Ledef. d. tract. 9. c. 4. circa 22. conclusio nem, pag. 1088 in parte respondente recitatorum horarum, Sotus d. l. 10. q. 5. ar. 6. Valentia d. disp. 6. q. 2. pun. 10. circa 8. vers. etiam, per dist. & Gabr. Vazquez, d. tom. disp. 160. n. 31. & leg. & disp. 168. n. 34. & in beneficiis sine cura, P. Nauar. de rescripto l. 2. c. 2. n. 216. & Arragon. d. c. 8. ar. 13. & videtur tenere Lud. Carbo. de restitutione, q. 61. n. 12. & 14. dicto.

Quorum praecipua ratio est, t. quae sumitur ex c. 1. fin. de rescript. in 6. quod beneficium datur propter officium, vbi cumque autem aliquod datur ob causam, causa non secuta recepti potest, ut in titulo de conditione ob causam. Cui tamen respon. quod licet t. beneficium datur propter officium, non tamen datur sub conditione officij, sed sub modo, & onere, videt modo, & onere non seruato, adhuc fructus erant beneficiati, ratione tituli, ueni habet in beneficio, ut inquit Siluest. supra, & illa regula, quod datum ob causam, t. causa non secuta recepti potest, non videtur procedere in eo, quod datur ob causam perpetuam, & successiuam, id est cum onere perpetuo, & successiuo, ut in proposito; maxime, quod obligatio recitandi, quam habent beneficiati, sicut illa, quam habet in sacris constituti, non est iustitiae, sed religionis, ex praeccepto, & instituto Ecclesiae, ut t. videtur tenere Nauar. d. cap. 2. c. 205. & Arragon. d. c. 8. vers. alteram. Et Enriquez, & Agor infra citandi, n. 125. vbi etiam dicimus, & idem Acot d. lib. 10. cap. 1. c. 4. vltima quaest. c. cap. 13. qua. 9. & d. 6. p. 14. quaest. 1. quamuis esse iustitiae male teneat, lo. de Lignano, de horis can. in rep. Clemens. dignum, t. haec celebratio Missarum, 19. q. 3. Alb. de Ferra. cod. tract. nu. 8. Cod. supra, Siluest. verb. hora, n. 3. Nauar. d. c. 7. de oratione n. 3. Sotus d. art. 6. & Durandus d. c. 22. n. 3. in fin. c. 1. n. 3.

Et facit, nam beneficium, seu capellanus, t. qui o. 16. mittit aliquid seruitium, seu munus inunctum, ut Missam, vel cantare Euangelium, seu Epistolam, non teneatur ad restitutionem fructuum, sed illud suppleat, si potest, quicquid dicat Ludo. Carbo d. q. 61. 14. dicto, quamuis ista videtur obligatio iustitiae, & officij, item non reuocatur in suo beneficio residentiam requirentem, non teneatur ad restitutionem fructuum, nisi alias priuatur, Abbin. d. c. 1. n. 8. & Felin. in cap. d. 4. de praescript. n. 13. ver. 6.

Vnde subinfertur beneficium t. non recitantem t. intra sex primos menses facere fructus suos etiam si sciat recitare, & non velit, sed solum peccare mortaliter, Nauar. supra, c. consi. 19. de celebratio. Missarum. Gratius in decis. ar. 5. casum conscientiae, leg. 2. cap. 50. numer. 13. & cap. 51. numer. 3. Acot. d. c. 14. quaest. 2. 3. & 4. & Cardin. Toletus in sum. leg. 2. c. 12. vers. primum su.

Quomodo Durandus d. c. 15. n. 7. Tunc Nauar. contra Sotum sentiens in d. Concilio Lateranensi. retinendam vocem, post sex menses, quae etiam legitur in d. constitutione Pij V. in qua Concilij verba fidel-

ter scribantur, à Nauar. tamen dissentit, dum existit
 beneficium, qui non recitat horas intra sex
 menses, non teneri ad restitutionem, nam argumen-
 tum, inquit Durandus, à contrario sensu, post sex
 menses tenetur, ergo ante sex menses non tenetur.
 Arguens: cum prout ff. de iudic. c. cum Apostolicis, de
 his que sunt à Prelatis, cum iuratis, non semper ius-
 ticia est, ubi præsertim sequetur absonus, & abfur-
 dus intellectus, à quo etiã Nauar. dissentit, Menoch.
 d. aduersione, casus 429. num. 3. Sed certe, quicquid ipsi
 Durandus, & Menoch. dicant, negari non potest
 Concilium Lateranen. & Pium V. an d. constitutione
 clare, & euidenter sentire, quod beneficiarius intra
 menses officium non dicens, non tenetur ad restitu-
 tionem fructuum, solum. n. obligant beneficiarium
 non recitantem ad restitutionem, si post sex men-
 ses ab obtento beneficio officium non dixerit, & sic
 conditionaliter, sub ista conditione, non alias. Et
 20 Pius V. in sua constitutione, Tid euidenter ostendit
 in versum ille, ubi ait, quod tui primis sex men-
 sibus officium non dixerit, graue peccatum intelli-
 gatur admisisse, & non dicit, quod fructus suos non
 faciat, seu quod illos debeat restituere sicut de non
 dicente officium. post sex menses dictum erat.
 Vnde etiam conuincitur sententia Cerolæ in pra-
 xi Episcopali, p. verb. beneficium, § 4. dub. 1. tenen-
 tis, quod si infra sex menses nescit recitare officium,
 excusatur, & facit fructus suos, ex indulgentia Con-
 cilij Lateranen. & constitutionis Pij V. si vero scit,
 & nolit recitare peccat mortaliter, & non facit fruc-
 tus suos, quia illius temporis spatium fuit indult-
 tum, ut possit edoceri: quem sequitur Lælius Zechus,
 22 T de re publica. Ecclesiastica, tract. de beneficiis,
 numer. 7. versic. tenetur decimum beneficium, dicens,
 turriorem esse istam optionem licet & contrarium,
 quod fructus, in hoc 2. casu sustineri possent, cum ius
 id tempus indulget, conuincitur inquam ista sen-
 tentia Zerolæ ex dictis, maxime ex T. d. versum ille,
 nec negatur de indulgentia, sed Concilium Late-
 ranen. & Pius V. solum voluerunt obligare ad restitu-
 tionem beneficium, qui post sex menses officium
 non dixerit.
 24 Subinfertur etiam beneficiarium t. mittentem
 officium primo semel non teneri ad restitutionem
 fructuum, sed illos suos facere, non solum, si statim
 post collationem beneficii incipiat officium dimitte-
 re, sed etiam, si per aliquod tempus susceptum bene-
 ficium horas peroluerit, & postea incipiat illas
 25 ontere; quamuis in T. hoc secundo casu contrariū
 tenet Summa Corona d. l. p. r. c. 12. § 2. vers. 3. nota,
 dicens, tunc non suffragari ei hoc tempus sex men-
 sium, sed pro qualibet die, qua officium dimiserit ra-
 tam beneficii amittere, quæ sane sententia videtur
 contra d. constitutionem, & sine fundamento, & se-
 cundum eam esse melioris conditionis plus delin-
 quens, quam minus delinquens, quod est absurdum.
 26 Subinfertur etiam beneficiarium, t. qui bona fi-
 de, & absque mortali peccato omisit recitare, etiam
 post sex menses, non teneri fructus restituere, vt
 per Agor d. l. 14. § 7.
 Secundo principaliter infertur contra Sotum, d.
 27 art. 6. Menoch. d. casu. 429. Bar. Med. in sum. l. c. 14.
 §. 11. Lud. Lopez instr. consen. 1. tom. c. 24. §. 2.
 tom. c. 105. & Vegam in sum. l. p. r. cap. 36. casu 1. §. 2.
 & cap. 18. casu 18. etiam pro omissione vnius, aut
 duorum dierum, aut vnius horæ esse obligationem
 restituendi pro rata, vt clare dicitur in d. constitutioni-
 bus, & recte aduertunt Nauar. de oratione, c. 21. n.

60. & 62. Angles in floribus Theolog. q. de restitutione,
 q. de rest. facienda, propter negligentiam Eccles. art. 1.
 Nauar. q. 207. & Arrag. sup. Man. Rodrig. in explica-
 tione Bullæ compositionis casu 1. dub. 1. in sum. tom. c.
 145. n. 1. Graffius d. l. 2. cap. 51. n. 9. Summa Corona d.
 cap. 1. n. 93. nota 2. Vialod. v. appen. Candelabri auresc.
 1. n. 31. Agor d. l. 14. §. 7. & P. Ledefina, supra.
 Tertio infertur, t. non reciantes tenent restituere
 re in integrum omnes fructus interim perceptos,
 etiam si beneficium sit curatum, vel habens alia one-
 ra, vt Millar. & Quamuis contra teneat Sotus Bar.
 Med. & Arragon. sup. Lud. Lopez, d. cap. 245. §. 105.
 Man. Rodrig. d. cap. 145. nota 4. Enriquez in sum. l. c.
 13. c. 33. §. 2. Vega d. casu 1. §. 2. Tolet. d. l. 2. c. 12. cen-
 su d. dicto. Zechus de benefici. c. pensio cap. 3. circa fi-
 nem & P. Ledefina sup. d. pag. 1088. §. 1. §. 2. & inclinat
 Io. Baptista Corradus, in responsio. casuum consensu.
 q. 240. in additione, & Lud. Carbo, d. q. 61. 3. d. d. di-
 centes, non tenere restituere, nisi partem corres-
 pondentem obligationi recitandi horas. Quorum
 sententia, quam alij moderni Theologi T. Hispani
 sequuntur, nunquam mihi placuit, iam est clare con-
 tra d. constitutionem Concilij Lateranen. que loquitur
 etiam de beneficio cum Cura, & clarius contra
 d. Constitutionem Pij V. qui innotuendo, & declaran-
 do. Constitutionem Concilij statuit, vt qui horas
 omnes Canonicas, vno, vel pluribus diebus inter-
 miserit, amittat omnes beneficii fructus, qui illi
 vel illis diebus responderent, si quotiæ diui-
 derentur, qui vero matutinum, tantum dimidiat,
 qui cæteras omnes horas, aliam dimidiat, qui
 horarum singulas, sextam partem fructuum eiusdem
 diei amittat.
 Vnde cessant, explanationes t. seu euasiones Bar.
 Medin. Arrag. Lud. Lopez, & Manuel. Rodrigu. 2.
 sup. dicentium, quod d. constitutio Pij V. loquitur
 de beneficiis non habentibus aliam obligationem
 quam recitandi, vel quod est intelligenda de ista
 parte fructuum, que in beneficio correspondet ob-
 ligationi recitandi; Prima enim explicatio conuincit
 etur ex verbis expressis d. constitutionum, que lo-
 quuntur etiam de beneficio cum Cura. Secunda et-
 iam conuincitur ex verbis expressis earundem con-
 stitutionum, maxime Pij V. que agit de restitutione
 omnium fructuum beneficii.
 Nec etiam quicquam valet alia responsio t. Me-
 dinæ sup. & Lud. Lopez. d. c. 245. quam ponit etiam
 Corradus sup. quod d. constitutio Pij V. in ea parte
 est penaliter obligans, quando iudex id mandauerit,
 nam quamuis sit penaliter, tamen cum impediatur ac-
 quisitionem fructuum, ex quo dicit illos non face-
 re suos, obligat ante iudicis sententiam, iuxta com-
 mune omnium sententiam, de qua infra n. p. c. vlt.
 n. 9. & aduertunt in proposito, Nauar. sup. n. 207. &
 Summa Corona d. n. 93. nota. 7. & etiam non impe-
 diet acquisitionem fructuum, oblatam in conscientia
 ad eorum restitutionem, secundum Gabr. Vaz-
 quez d. disp. ut. 168. §. 30.
 Et hæc nostram t. sententiam tenet Nauar. sup. 35
 n. 27. qui ait, quod suppositis d. constitutionibus,
 vix tandem audeat admittere d. sententiam Bar. Me-
 dinæ, cum apertissime decernat, & statuat, & in-
 curat beneficiis ob horarum dimissionem fructuum
 perceptorum restitutionem faciendam, eosque suos
 non facere, sed iniuste possidere, & quod etiã rigi-
 dum, in curatis saltem videtur, atram salutare, &
 iustum videtur. Tenent etiam Valentia, vbi proxime
 t. dum ait in pænâ esse statutum iure canon. ex d.
 34 consti-

constitutionibus, quod restituatur pro rata tem-
 poris, & omisit officii omnes fructus, post illud se-
 mensire, & optime Agor d. l. 10. c. 14. §. 5. & Gab. Vaz-
 quez, d. disp. ut. 160. n. 33. §. 34. vbi ait: Ecclesiam decre-
 vit restituere omnes fructus, cuius debetur ob alia mi-
 nisteria, quando præsertim a suis horarum recitatio, &
 bere restituere omnes fructus beneficiarium, qui vero o-
 missi officio recitandi, & melius d. disp. ut. 168. n. 34. §.
 35. vbi inquit: quod id, quod ait Sotus legem illam Con-
 cilij Lateranen. non priuare omnib. fructibus, seu ratio-
 nem aliorum ministeriorum spiritualium, aliquam partem
 retineri posse, sine fundamento est cum plane lex illa om-
 nib. fructibus, sup. priuare, & hunc sensum cum plane ex-
 plicat P. V.
 Quarto infertur contra Nauar. de oratione, t. c. 7.
 n. 34. §. 35. & in man. c. 25. n. 123. & consil. 20. n. 2. & 3.
 de celebratio. Millar. & Nauar. d. l. 2. c. 2. n. 22. Arrag.
 d. q. 83. art. 13. versic. solet à quibusdam. Cosman Phi-
 liarcum, de officio sacerdoti. l. p. r. c. 11. Lud. Lopez, d.
 cap. 425. §. 105. Graffius d. l. 2. c. 51. n. 32. Man. Rodrigu.
 d. cap. 145. n. 3. Vegam, d. l. 2. c. 128. casu. 18.
 Lud. Carbo, d. q. 11. d. 16. Card. Toletum, d. l. 2. c.
 12. n. 1. d. d. & Agor d. cap. 14. q. 11. restitutionem
 distributionum quotidianarum, seu grossæ Canonicæ
 distributionum, quas Canonicis, alias choro intererentes amittunt,
 non ob recitationem horarum, iuxta d. constitu-
 tiones fieri oportere fabricæ, vel pauperibus, &
 non aliis Canonicis, seu mensæ capitulari, quamuis
 36 distributiones, seu grossa annua per aliquæ Canoni-
 ci soleant aliis accrescere, vel remanere in mæsa, vt
 dicitur infra c. seg. 24. dubio. 4. nu. 443. fecus tamen
 in amissis, ob non recitationem horarum ab illis, qui
 alias lucrificerent iuxta ea, que dicimus d. cap. seg.
 27. dubio. 2. nu. 514. cum enim amittantur ex d. con-
 stitutionibus statutum restitutionem faciendam
 esse fabricæ, vel pauperibus illis erunt restituendæ,
 & consequenter in eis habeat locum Bulla composi-
 tionis, quamuis non habeat locum in distribu-
 tionibus alias male perceptis, que debentur, & accre-
 scunt aliis clericis intererentibus horis, seu mense
 capitulari, vt per Man. Rodrigu. in explanatione Bullæ
 compositionis, casu 1. dub. 2. nu. 16. Lud. Lopez instr.
 consil. 2. tom. 2. par. cap. 10. & Vegam in sum. l. p. c. 43.
 casu 14. & Enriquez in sum. l. 7. c. 36. §. 3. & similiter
 redditus pensionis amissi, non ob recitationem of-
 ficii parui t. B. Maria, sunt restituendi fabricæ, vel
 pauperibus, & non beneficiario, & in eis habeat lo-
 cum compositio, quamuis alias amissi sint restituendi
 beneficiario, seu titulari, vt dictum est sup. n. p. c.
 5. n. 133.
 37 His sic constitutis, t. & permisis oportet aliqua
 dubia difficultia in hac materia examinare, & primo
 dubitatur, an quolibet beneficium, etiam per exi-
 gium, & teneat obligat ad horas Canonicas, in quo
 Sotus d. l. 10. §. 5. art. 3. tenet non obligare ad horas
 38 beneficium valde tenue, quod saltem non adiuuat
 bonæ pietri sustentationis clerici, seu non præbet
 mediocrem sustentationis partem, quia illud pro
 nihilo reputatur, sequitur Arragon. d. q. 83. art. 12.
 dicens, quod Sotum communiter sequuntur recen-
 tiores Theolog. Man. Rodrigu. d. l. 10. sum. c. 140. n. 3.
 Vega 1. par. cap. 128. casu 11. P. Ledefina d. 2. par. trac.
 9. c. 4. 6. conuol. 4. diffusor. Soti opinionem non vide-
 tri extra rationem inquit Sandonal. de officio Ecclesi-
 astico 5. par. c. 5. & non sine sequitur. Lælius de iust. &
 iure. l. 2. c. 54. dub. 31.
 39 In contrarium tamen esse veteris & communis, &
 vera sententia, nempe beneficium quantumuis te-

nac obligare ad horas Canonicas, tenet gl. in c. clerici
 vult. 91. dist. quam ibi sequuntur Doct. & in c. 1. de
 celebratio. Millarum, Cardin. in Clement. 1. cod. in. num.
 6. Io. de Lignano, §. 3. & Abb. de Ferrum. num. 10. de ho-
 ris Canonice, D. Anton. in sum. 3. par. tit. 13. cap. 4. §.
 4. Rosella verba Canonice, num. 1. Taberna verba
 hora §. 2. silucl. eodem verbum, tertio Armilla verba
 hora canonicæ, num. 1. Cosmas in pragmatice dicto re.
 qualiter hora Canonice sunt dicenda, verbo tenentur,
 Nauar. dicens communem, & recte probans de oratione
 cap. 7. n. 27. §. c. 21. n. 11. §. in man. c. 29. n. 102.
 & consil. 3. n. 1. ne clericis, vel monachi. Mart. Ledef.
 dicens, esse sententiam communem, 2. q. 15. art. 1.
 4. dub. 5. Sandoual d. c. 5. Couar. d. 3. v. v. iur. c. 13. n.
 8. vers. 12. Io. Medina de oratione, q. 7. Cuchus d. l. 5. ti-
 tul. 7. num. 9. Durandus d. l. 3. c. 22. n. 10. Cosmas Phi-
 liar. d. 1. par. l. cap. 4. §. 9. dicens etiam communem,
 & recte probans Graffius d. lib. 2. cap. 30. n. 18. Fr. Lu-
 do. Peia in responsio. casuum consensu, casu 54. Summa
 Corona d. 1. par. c. 1. n. 92. Io. Baptista Corradus
 in responsio. casuum d. n. d. q. 240. dicens communem, &
 vniuersalem opinionem, Valentia d. 3. tom. disputat.
 6. q. 2. pan. 10. c. c. septimum, Cetera in d. praxi Episcop-
 ali, 1. par. verb. beneficium, §. 4. & verb. hora Canonicæ,
 c. 9. 2. Toletus d. l. 2. cap. 14. §. c. 5. & Viorellus in
 annotationibus ad cum d. l. 2. c. 12. dicens etiam
 communem, & Agor dicens etiam communem, d. l.
 10. c. 3. que 13. cui magis accedit Lud. Lopez l. tom.
 instr. consensu, c. 244. & 2. tom. c. 105.
 Que sententia probatur ex eo, t. nam ob quodli-
 bet beneficium, quantumuis simplex, & exiguum, de-
 putatur quis ad laudandam & rogandam Deum, qui-
 que inferendum pro populo, seu Ecclesia ab ea reci-
 piens aliquem prouentum, licet sibi sustentando
 imparem, & sibi impuret, quia tale beneficium acceptum
 & nullus canon cum excusat, & facit d. constitu-
 tio Pij V. vers. declarantes, ibi, & qualicumque alia
 beneficia.
 Si tamen beneficium nullus omnino redditus haberet,
 non obligaret ad horas, t. quia cessat tunc ratio
 40 obligationis, cum nullum stipendium ab Ecclesia
 recipiat, & ita sentit Nauar. sup. & alij licet contra
 teneat Cerol. d. §. 4. d. 6. quem sequitur Lechide repub.
 Eccles. d. era. de beneficiis, n. 7. vers. tenetur de
 mun. benefie.
 Quod non solum procedit in beneficio, t. quod
 41 nunquam habuit redditus, quod reuera beneficium
 dici non potest, sed est beneficium fictum, & de vto-
 & sic non potest permutari, seu resignari. Sarnen
 in reg. de annali, §. 47. Nauar. consil. 3. n. 14. & 18. de iu-
 re patron.
 Nam beneficium non debet esse sine redditibus.
 42 Ferrerus t. consil. 312. numer. 1. cum sit utriusque
 fructus, vt in distinctione beneficii, de qua sup. l. par.
 cap. 2.
 Sed etiam in beneficio, t. quod in initio, & tem-
 43 pore fundationis habuit redditus, sed temporum
 calamitate perierunt, nam quantumuis istud sit beneficium
 in potentia, & habitus, & sic possit permutari, &
 resignari, vbi sup. & Flam. Paris. sic intelligendus, & re-
 signat. benef. l. 2. §. 3. tamen non est beneficium actu,
 vt per Valentiam, d. l. 1. tom. disputat. 6. q. 16. pan. 3. ver-
 sic. postremo circa eund. qui ait, quod qui habet bene-
 ficium, sine fructibus non censetur absolute, & pro-
 prie habere beneficium, saltem actu, & militat ratio
 dicta & conducunt trauita per Gonçal. glof. 55. d. nu-
 mer. 16.
 Immo & beneficium habeat redditus, t. & sita-
 44

nien illud habent, neque per se, neque per alium percipit illos fructus, sicut distributiones, nec per eum stat, quominus illos percipiat, nec in posterum percepturus est, seu sperat percipere pro eo tempore, ratione forte belli, vel alia causa non tenetur ratione illius beneficii recitare, cetera namque in eo ratio obligationis, tenetur enim beneficiatus ad officium diuinum, quia stipendium habet Ecclesiasticum, ita Caiet. in sum. verborum Canonice, §. 1. Arnulphus eodem num. 1. Nauar. d. cap. 7. num. 25. & d. cap. 25. num. 103. Angeles, supra Philiar. d. lib. 1. c. 3. non prin. Fr. Lud. Lop. d. cap. 24. & 105. Grassus, d. cap. 50. num. 16. Durandus, d. cap. 22. num. 10. ad fin. Flam. Paris. de ressonat. lib. 1. §. 7. numer. 3. Fr. Man. Rodrig. d. cap. 140. num. 4. & 143. in fine. Vega d. cap. 128. casu 12. & 13. Valen. d. pun. 10. circa episcopium. Toletus d. 14. sexta causa, §. 1. lib. 10. cap. 4. 6. quasi. Eman. Sa. verb. hora Canonice, nu. 1. & P. Ledelina d. tracl. 9. cap. 4. 13. coucluf.

¶ Unde secundo dubitatur, an qui habet solum titulum, referat alteri omnibus fructibus loco pensionis, teneatur horas recitare, in quo sunt variae sententiae.

¶ Prima sententia est Io. Medinae, t de oratione §. 7. dicens ten. r. ex quo habet titulum, & beneficium cum illo onere acceptauit, & consensit tali fructuum reservationi; alias neater eorum, tenetur ad horas, nam pensionarius ad eas non tenetur, sequitur Nauar. de oratione, ap. 7. numero 30. & 64. 20. numer. 15. vbi Nauar. id dicit procedere non solum in eo, qui potest aliquos fructus percipere seruendo per se beneficium, sed etiam in eo qui recepit beneficiu consentiendo, vt Papa reseruet non tantum fructus, sed etiam seruitiu, omnemque administrationem, ex d. ratione Medinae, quod videtur inquit, generalior, & firmior, sequitur etiam Grassus, d. cap. 50. num. 17. & Zerola verb. beneficium, §. 4. dub. 4. vbi generaliter etiam ait, quod qui habet possessionem, sed non percipit fructus beneficii, tenetur recitare, & hac sententia magis placet Agor. libro decimo, cap. quarto, quinta questione, quamuis vtraque opinio. nempe etiam Soti sequens sibi videatur probabilitatem habere.

¶ Secunda sententia est Soti, t d. lib. 10. §. 5. art. 3. qui docet habentem titulum beneficii, sine fructibus, ex concessione Pontificis eisdem fructus alteri referant, non teneri ad horas, ex quo ille non potest fructus percipere, nec est illi imputandum, qui tale beneficium acceptauit, nam quod auctoritate Pontificis fit, alteri imputari non debet, maxime, quod eo ipso, quod Papa beneficium suis fructibus priuat videtur postfloreare ab obligatione recitandi absolute, sequitur Arrag. d. question. 83. artic. 12. & Fr. Lud. Neia sup. Cuchus d. lib. 5. tit. 7. numer. 14. & P. Ledelina d. tracl. 9. cap. 45. couel. 3. difficult. 5. & 10. Et hanc sententiam tenet etiam Gamb. de offic. legat. lib. 6. nu. 332. qui ait, quod habens titulum beneficii simplicis non requiritur ordinem sacrum non tenetur ad horas Canonicas, si alius percipiat fructus.

¶ Tertia sententia est t Nauar. in man. c. 25. n. 104. & Sandoual, d. §. p. c. 5. Cord. in sum. c. 16. pun. 2. & in q. 1. n. 21. p. 3. Philiar. d. l. 1. 3. ad fin. Fr. Lud. Lop. d. c. 244. & d. c. 105. F. Em. Rod. d. c. 149. n. 4. Vega. 1. p. c. 128. casu 12. Corrad. q. 240. in adderiane. Tolet. d. c. 14. ad fin. & videtur Cuchi, d. isto numer. 14. qui dicit primam sententiam procedere, quando solum fructus referantur fructibus, tunc enim qui habet titulum,

posset seruando per se beneficium, aliquos fructus percipere ratione seruati pro quo tenetur satisfacere is, cui sunt referati omnes fructus, qui intelliguntur deductis oneribus. Secundam vero sententiam procedere in eo, qui consensit, quod resignati referantur omnes fructus, ac seruitiu, & tota administratio beneficii, nam is nihil potest percipere ex beneficio, neque feruare, & tunc addit, Cordo F. Lud. & Vega, t ibi, resignant teneat ad horas, ex quo habet totum onus, & fructus beneficii, & alter solum habet titulum, cum spe habendi beneficium cum fructibus, quasi per viam regressus, quod etiam ait Philiar. sup. quia interim pensionarius, cui incumbit omne seruitiu, & omnis administratio, est reipsa beneficiatus, qui etiam consequitur, tenetur ad officium.

¶ Quarta sententia est Nauar. qui in hac re t videtur varius de oratione cap. 21. numero 12. quod sententia Soti procedat in eo, qui succedit in beneficio, cuius omnes fructus, & administratio referata fuit ex praedecessoris sui consensu, sententia vero Io. Medinae procedit in eo, qui consensit tali fructuum reservationi, nam cum eius consensu facta sit reservatio per eum videtur stetit, quominus fructus percipiat, & cum Papa de iis suis consensu reseruet, non potest dici, velle illum absolute ab onere recitandi.

¶ Hac sunt quae Dd. t dicunt in hoc difficili dubio quod non est inutile, nam quamuis modo huiusmodi reservationes fructuum non soleant concedi, aliquando forte concedentur, vt solebant, & modo etiam conceduntur in fauorem Cardinalium, vt videmus, & testatur Flam. Parisus de resignatione benefice, libro sexto questione prima numero 36. & 46.

¶ Mihi videtur in primis t distinguendum esse inter beneficia habentia reservationem, seu seruitiu, & inter non habentia, vt praehomonia; & loquendo de beneficiis habentibus reservationem, seu seruitiu, dico primo, quod si tantum fructus referantur, habens titulum tenetur ad horas, siue eius consensu sint referati, siue ex consensu praedecessoris, ex ratione tertiae sententiae, facit declaratio S. Congrega. Concilij infra adducta in parte capite 5. num. 6.

¶ Si vero sint resignati fructus t cum seruitiu, ac tota administratio, habens titulum, etiam si ex eius consensu sit facta reservatio, non tenetur ad horas, sed is, in cuius fauorem facta est huiusmodi reservatio, vt recte dicit Cordoua, Fr. Lud. Vega, & Philiar. sup. & Flam. Parisus intelligendum, d. 7. §. 2. §. 5. nam talis equiparatur titulari, Sarnen. t de reg. d. 16. ann. 149. 60. Flam. Paris. d. 3. §. 7. n. 34. & 16. §. 1. n. 47. & in re. & effectu est beneficiatus, sicut antea, & nihil videtur in resignarij transiisse, nisi nudum titulum sine effectu, qui regressus, accessus, vel coadiutoriae aequipollet, Sarnen. in reg. de publican. qu. 2. casu Flaminius Parisus d. question. 9. numero 5. & d. 9. 1. numero 45. & lib. 11. questione 5. numero 29. & Philiar. sup.

¶ Quamuis verum sit dari possessionem, & vacationem respecta d. tituli, Crecl. de. r. 10. de reuoc. Cesar de Grassus dec. 33. Rota dec. 577. p. 1. diuerso. & fuit dictum in causa Abulen. Canonice, de anno 1573. vt in dec. 427. parte 1. diuerso. & in Hispanen. beneficii Sancti Iacobi, 22. Iunij 1579. coram sanctissimo, & in Tarnisina Canonice, 23. Iunij 1600. coram D. Corduba.

Loquendo vero t de beneficiis non habentibus reservationem, seu seruitiu, vt praehomonia, dico, quod habens titulum tenetur ad horas, si ex eius consensu fructus sint referati, ex ratione adducta in prima. & quarta sententia; si autem sint referati ex praedecessoris consensu, nunc habens titulum, qui successit in tali beneficio, non tenetur ad horas, quia per ipsum non stat, & non stetit quominus fructus percipiat, nec etiam tenetur ad officium maius is, in cuius t fauorem talis reservatio facta est, quia solum est pensionarius, seu loco pensionarij, Sarnen. sup. & Flam. Paris. d. 7. §. 1. n. 43. & 44. Mand. reg. 34. §. 7. 30.

¶ Tertio dubitatur, an noui Canonici, t seu praebendati teneantur recitare primo anno, in quo ex statuto, vel consuetudine Ecclesiae non lucentur.

¶ In quo, vt certa t ab incertis separamus, dico, quod si saltem lucentur horas, seu distributiones quotidianas, vt in nostra Ecclesia, tenentur recitare, licet non lucentur grossum, vt patet ex supra dictis, & tenet Nauar. d. cap. 7. de oratione numero 50.

¶ Secundo dico, quod licet nihil penitus lucentur, t si tamen illi fructus referantur post mortem, tenentur recitare, quia quod differunt non auferunt vt alias ex sententia S. Congregationis Concilij dicemus infra, n. p. c. 5. & n. 6. & ita in proprio tenet Agor. d. 10. c. 4. §. 4. & videtur tenere Palud. in 4. dist. 15. §. 5. 1. art. 5. couel.

¶ Difficultas est quando nihil penitus t lucentur, etiam si inferant, nec referantur post mortem, sed cedit antiquis, inter quos diuiditur, aut fabricae, seu alteri pio operi.

¶ Et videtur nihilominus teneri recitare, ex t extrauag. Insuper, de electione, nu. 2. & in communibus, sub tit. de Sede vacante, ex quoniam beneficiatus tribuit medietas fructuum, vbi ex privilegio, consuetudine vel statuto fructus primi, aut alterius anni defuncto, vel fabricae, aut Ecclesiae, vel alius personis applicantur in totum, vnde ratione illius partis fructuum, quam percipit, tenebatur recitare, vbi illa extrauagans fuerit in vlti iuxta dicta, vt per Nau. & Agor supra.

¶ Sed difficultas procedit vbi illa t extrauagans non est vlti recepta, aut est subrogata consuetudine, cui standum esse ait Agor. sup. & facit, nam illa solum t videtur simpliciter derogare consuetudinibus praeteritis, sicut etiam privilegium, & statuta a Papa confirmatis, nec damnant consuetudinem ad Couar. l. 3. varior. e. p. 13. numero 4. & quod d. Extrauag. non est recepta, sed vlti abrogata tradit Vnam esse couel. 213.

¶ Et quod immemorabilis sublata non t intelligatur per d. Extrauag. Insuper, generaliter derogante in consuetudinibus, ex Gabr. de clausulis con. l. 3. n. 42. Ruin. con. l. 13. n. 30. fuit dictum in causa Burgensium quinquenniorum & Martij 1599. coram D. Lita, & 15. Maij 1600. coram D. meo Corduba, vlti quod dicta Extrauagans, solum videtur loqui in privilegio, consuetudine, vel statuto applicando aliis fructus primi anni beneficiorum, tanquam fructus illorum beneficiorum, & non in statutis, ex quibus noui Canonici non lucentur primo anno, sed fructus remanent in mensa, si non residerent. In qua difficultate Agor t sup. plane ait, praedictos Canonicos debere recitare quod fructus quos ipsi amittunt, referantur aliis Canonice antiquioribus in

quos distribuuntur, siquidem eodem privilegio recitantes Canonici gaudebant postquam antiquiores exierunt.

¶ Quando vero illi fructus in alios pios vsus impenduntur t referi duas opiniones, primo negantem, quoniam nullos eo anno, fructus acquirunt, nec vnde quia eos sunt percipientes, nec per ipsos stat, quominus eos percipiant; secundo affirmantem, quia beneficiarius propterea quod vlti sponte beneficium accepit, suscipit in se quodvis onus inest beneficij & subiicit se legibus, statutis, consuetudinibus, ne Ecclesia in qua est fiti beneficium, & ait vtramque probabilem esse videri; secundam tamen magis probabilem apparere.

¶ Sed quantum ad primum, illa t ratio Agoris non conuincit, nam potest contingere, quod ille nouus Canonicus decedat, aut alias desinat esse Canonicus antequam illo iure, & privilegio, tanquam t antiquus gaudeat. Quantum ad secundam, d. ratio Secunda sententiae perit principium, an tali beneficio inest onus recitandi, supposito quod pro illo anno non habet fructus. Vnde absolute vtriusque videbatur iure non teneri recitare nouos Canonicos, ex quo pro illo anno nullos fructus percipiunt, nec percipiuntur sunt iuxta supra dicta.

¶ Et idē videtur vbi esset t statutum, seu consuetudo, quod beneficiati noui, promouendi ad sacri Praebiteratus, Diaconatus, seu Subdiaconatus ordinem nullos fructus percipiunt, nam non tenentur interim recitare, dum non statet per eos quominus, ad dictos ordines promouerentur.

¶ Hodie tamen per S. Concilium Trid. sess. 24. de reform. t c. 14. & 240. in sessione 106. Pij V. de quibus Agor supra non meminit, reiciuntur & abolentur, an quam prae, & scandalose praedictae constitutiones, & consuetudines, etiam ab immemorabili tempore obseruatae, & auctoritate Apostolica confirmatae, vbi fructus omitti per nouos Canonicos cedunt antiquis, & non conuertuntur in pios vsus, aut vbi praedicti fructus vlti senesire in pios vsus reperuntur cōcessi, dimidia pars tribuitur nouis Canonice ex d. constitutione Pij V. vnde iam praedicti noui Canonici tenentur recitare, cum fructus percipiunt, & lucentur, non obstante d. consuetud. & statuti, nisi quando intra senesire fructus omnes in pios vsus reperuntur concessi.

¶ Sed quia aliquot Ecclesiae t non receperunt d. decretum Concilij, & constitutiones Pij V. vt ait Nauar. supra, adhuc est difficultas, an in illis Ecclesiis, vbi adhuc referantur d. consuetudines, & statuta, quod noui Canonici nihil penitus percipiunt, tenentur recitare, & Nauar. sup. ait, sic credere t quod tunc nouus Canonice excusetur a recitando, etiam si de iure deberentur t illi fructus, quia cum non possit eos sine magna impensa, & lite molestissima contra suam Ecclesiam exigere, satis videtur non posse eos recipere, & sentit F. Man. Rodriguez in add. ad bullam compositionis, n. 9. quod mihi placet, & vide circa praedicta quae dicemus infra d. n. p. c. 5. n. 149. & particulariter, n. 165. Illud etiam certum videtur, t quod transacto primo anno, in quo poterat t nouus Canonice fructus primi annu referantur, quam tamen non fecit, tenetur in sequentibus, & in illo, in quo illam facit recitare, quamuis tunc nihil penitus lucretur, nisi peracta prima refectio, quia per ipsum stat quominus tunc lucretur, quia illam antea non fecit.

¶ Quartum dubium, t an ratione beneficii teneatur

quis recitare, etiam ante possessionem quaesitam. In quo dubio aliqui dicunt non teneri ad recitandum, donec possessionem capiat, vel stet per eum, quia fructuum perceptio a possessione incipit. Palud. in 4. dist. 15. q. 5. artic. 5. conel. Turrecrem. in §. 1. dist. 91. art. 14. Quam opinionem sequitur Flam. Paris. de resignat. benef. lib. 1. tit. 9. n. 15. Dicens veritorem ac crebriorem, & in praxi obseruatam opinionem, vt sit obligatus recitare horas post captam possessionem, quia tunc fructus percipit, & incurrit poenam restitutionis fructuum, si post sex menses ab obtento Beneficio non recitaauerit horas, vt expresse dicitur in d. constitutionibus Concilij Later. & Pij. V. & ita tenet Nauar. conf. 14. de celebrat. M. S. ar. quod in nouis est 17. sequitur Menoch de arbit. l. 2. c. 4. §. 2. n. 24. dicens sextam causam t excusantem a recitatione horarum esse, quando Clericus adhuc re ipsa non possidet Beneficium, etiam si binas obtinuit sententias, vt respondit. Nauar. d. conf. 14. non enim dicitur adhuc obtinere Beneficium, pro quo tenetur dicere officium, nec percipit fructus, qui dicuntur loco mercedis operis, & laboris. eandem opinionem sequuntur Enriquez t in sum. libro 13. capite 13. §. 2. ibi, de possessione Beneficij. F. Man. Rodriguez in sum. 1. 10. c. 14. §. n. 1. & cu eo Vega. l. p. c. 18. c. 18. ad si qui aiunt nullum Beneficium teneri recitare horas canonicas ratione Beneficij, si non habet iam pacificam possessionem ipsius, vt probat Nauar. d. conf. 14. de celebrat. M. S. ar. P. Ledesma. 2. p. sum. tract. 9. c. 4. 6. conel. 9. assignatione, & Acor. lib. 10. c. 4. q. 7. dicit probabilem esse Flam. Paris. sententiam, quia certe saepe contingit, t vt quis beneficij impetret, & obtineat, & deinde, cum per se, vel per alium possessionem nancisci contendit, videt se nihil impetrasse, aut, quia Beneficium non valebat, aut quia alius antea impetrauerat, aut multis alijs de causis.

31 Alij autem in hoc dubio tenent contrariam sententiam, dico t primo certum esse non teneri recitare eum, qui adhuc ius in re in Beneficio non habet quia ius canon. solum obligat ad recitandum Beneficij, seu habentes t Beneficium, qualis non est, qui non habet ius in re in Beneficio, etiam si habet ius ad illud, vnde praesentatus electus, seu pominatus ad aliquod Beneficij no tenetur ratione illius recitare, mo nec is, cui collatio facta est ante collationem acceptatam ita Nauarrus. d. conf. 17. alias 14. de celebrat. M. S. ar. d. c. 2. q. 7. de oratione num. 29. Philiarus d. l. 1. c. 3. Grassi. d. l. 2. c. 50. n. 16. Acor. l. 10. c. 4. q. 1. ad fin. §. 12. conel.

32 Dico secundo certum etiam esse teneri recitare Beneficium, si habet t possessionem Beneficij, aut per eum sit quominus illam habeat, paria enim sit habere possessionem, & per eum stare quominus habeat. Paludan. & Turrecrem. supra & Nau. d. c. 7. nu. 28. Cordoba. in sum. d. q. 186. p. 3. Philiar. d. c. 3. Vega. d. c. 18. casu 13. vers. 3. Toletus d. l. 2. c. 14. circa fin. Acor. libro 10. capite 4. §. 6. q. 1. & P. Ledes. d. tract. 9. c. 4. 13. conel.

33 Quod videtur etiam t habere locum in habente possessionem Beneficij, maxime cum fructibus, licet non pacificam, sed cum litigio. Acor. d. c. 4. q. 9. quiauis. P. Ledesma. l. c. 4. §. 6. conel. 10. differentia, dicit quod si vnus possidet Beneficium, & est lis super proprietate, quod possessor non accipit fructus, quia sunt sequestrati durante lite; & est dubium in negotio. Test multum apparens, quod nullus tenetur recitare, etiam possessor, quia pro hinc non recipit fructus, & est magnum dubium, an illos recipiat

piet, & quamuis Zerola d. verb. Beneficium. §. 4. d. n. 8. quem sequitur Zechus. d. n. 7. vers. tenetur de iure beneficium dicat, quod ille, qui nec habet possessionem pacificam, t quia in ea turbatur, nec percipit fructus sed litigat, non tenetur recitare, quia habet sex menses indulti a non recitandum, & quia dubius est litis euentus, & posset esse, quod beneficium etiam perderet, & nihil percipit, & si vinceret, dicit, quod si non recitatur, quia nesciunt, posset solum percipere fructus interim perceptos, quos eicit, vt illorum sex mensium, quibus gaudebat indultis, reliquos vero, vel fabrica Ecclesiae, vel pauperibus tenetur conferre, sed certe Zerola male, & barbata loquitur quod dicit de indulto, ex supradictis t apparet effectum, & si ratione dubij litis euentus ille esset excusatus a recitando, no teneretur, si vinceret, restituere fructus, etiam post semel percipit iuxta supradicta, fructus autem sex mensium non teneretur restituere, etiam si recitare, & non recitaret, & siue teneretur, siue non teneretur recitare, vt ex supradictis etiam apparet.

Videtur etiam secundum dictum habere locum in habente possessionem Beneficij sine iusto titulo t quia non debet esse melioris conditionis stultus, 34 quam sapiens. eum qui de preb. in 6. Acor. d. q. 9. & ita videtur tenere Nauar. de oratione Miscel. 15. alias 60. & Philiarus. d. l. 1. c. 8. conel. relati infra. dub. 7. n. 120. quamuis ipse Nau. conf. 3. de ar. & qualitat. n. 1. dicit possidentem Beneficium sine iusto titulo vere non teneri ad dicendas horas, quia vere non habet beneficium, verum est tamen, t quod prouisus, cuius collatio non valet, non tenebitur recitare ante adeptam possessionem, etiam si per eum steterit quominus illam adipiscatur, argumento eorum quae dicemus infra. n. 1. c. 5. n. 173.

Dico tertio habentem collationem t beneficij acceptatam teneri recitare, etiam si nondum accepit possessionem, nec per eum steterit quominus illam capiat, nam per solum collationem acceptatam queritur ius in beneficio, & sit beneficium eius, cui collatum est, sibi absenti, & pen. c. ubi glo. de preb. in 6. Mando. reg. 3. Cane. 9. in 5. atque adeo ius vere dicitur beneficiatus, & habere seu obtinere beneficium Refus. in concord. ut de collatio. §. volumus ver. obtineat, & in forma mandati Apostolice ver. obtinet, & fructus ei debentur tanquam domino. Ita Nauarr. d. c. 7. de oratione n. 28. & 19. & in d. conf. 17. de celebrat. M. S. ar. Philiar. d. c. 3. Grassi. d. c. 50. n. 16. & c. 51. n. 37. Zerola dub. 3. & Zechus supra, & citandi infra n. 102. quorum opinio videtur probabilior intelligendo, quando prouisio est certa, quamuis contraria non videatur improbabilis, & ita nouissime Lessius, s. dubitatione 30. nec obstat fundamentum t contrariae opinionis. nam licet actualis perceptio fructuum incipiat a possessione, tamen ei debentur a die acceptate collationis, vt dictum est, & qui habet collationem acceptatam dicitur vere obtinere beneficium, cum per eam queratur ius in re, vt etiam dictum est, t & Nauar. d. conf. 14. seu 17. non tenet contrarium, sed quod dictum est. 1. §. 3. dicto, & F. M. Rodriguez est sibi contrarius supra capite 140. numero quarto.

Et contraria opinio, vt recte inquit t Nauar. d. capite 7. num. 29. & Philiar. & Zerola vbi proxime, procederet in Canonico, qui nihil potest querere de fructibus Can. ante possessionem acceptam.

Vnde inferit Nau. de oratione t cap. 11. n. 20. & §. 38. 97 & Miscel. 61. alias. 97. nescienti recitare officium di-

uum non esse licitum accipere Beneficium sibi collatum nec illa praetendere, cum non possit statim exercere onus recitandi, quod beneficium ipsum habet annexum, sicut i. ad ea. n. 1. §. 1. ad l. 1. p. 1. & sequitur Grassi. d. l. 1. §. 1. n. 10. & Flam. Paris. l. 1. quastio. 1. numero 17. & Acor. l. 10. caput. 13. q. 18. dicens id habere locum, nisi bona fide putet se statim post beneficium oportuno quoque tempore recitaturum.

35 Verum hec sententia t videtur mihi nimis rigida, nec ius videtur eum tanto rigore ad hoc obligare, sed satis erit habito beneficio statim addiscere modum recitandi, t expectandi tamen beneficia ratione expectantiae, vel resignationis, quae in eorum fauorem sit: aut praesentationis electionis, seu nominationis de eis factae, mandatae de prouidendo, sicut & qui volunt sacris imitari, debent sibi parare Breuiaria dicereque modum recitandi, vt habito beneficio, quod sperant, possint statim suo muneri recitandi satisficere, vt inquit Nauar. d. c. 11. n. 22. & Fla. Paris. d. 7. q. 18.

36 Maior difficultas est, t an etiam tenetur recitare habens praesentationem, & titulum beneficij, in cuius possessione est, contra quem litigat, aut neuter, in qua Paludan. d. l. 1. §. 7. §. 5. & Car. V. sicut Turrecremata in 101. c. 1. §. 1. d. t Soto d. l. 10. q. 5. §. 1. & F. Lud. Bca. dicit, casu 94. docent non teneri, ex quo solum habet titulum litigiosum, idem tenet P. Ledesma. d. l. 1. §. 9. c. 4. 6. conel. 10. diff. dicens, quod quando nullus est in possessione tenetur recitare, quia nullus habet, nec possidet beneficium Ecclesiasticum, & alias ratione vnus beneficij, super quo plures litigat, tenentur omnes recitare, si vero vnus est in possess. & eius ius certum ita, quod illi iure applicandi fructus, licet eos actualiter non percipiat, illo tenetur recitare.

37 Contrarium tamen tenent t Nauar. d. c. 7. n. 28. & in man. c. 25. n. 103. & Cuchus. h. §. 11. 7. n. 14. Cord. d. q. 186. p. 3. Philiar. d. c. 3. vers. 3. F. Lud. Lopez d. c. 144. §. 105. Arragon. d. 3. §. 83. ar. 115. can. 4. F. Man. Rodriguez. d. c. 146. n. 4. & Vega. d. c. 18. casu 11. vers. 4. ex eo quod fructus percepti, saltem post litis contestationem actori debentur, vt vincat. l. §. ex diuers. §. 1. ff. de rei vindic. c. licetum. C. eod.

38 Quae sententia mihi placet quando t esset certa aut quasi certa victoria illius, & tenet Toletus d. lib. 2. c. 14. circa fin. in Rom. editione, vbi ait, quod qui sperat certo accepturum esse fructum etiam illustri temporis praesentis, quia certa est iustitia, vt sit quando ipse est spoliatus, & pars aduersa intrusa, tunc tenetur recitare ex tunc, & P. Ledes. sibi non constans d. c. 4. 13. conel. vbi ait, quod si quis litigaret super beneficio, & esset contrahendum esse sententiam in sui fauorem, & fructus illi applicandos, teneretur recitare, licet non haberet possessionem, nec reciperet fructus, alias enim si causa esset dubia, seu difficilis, t vt quia est probabilitas, seu opinio conflictus, ex vtraque parte durum esset pro re dabis, & incerta illum non habentem possessionem beneficij interim obligare ad recitandum, & sic hoc casu haberet locum praesentia sententia, etiam si crederet, & speraret se futurum in lite superiorum, & fructus percepturum, vt inquit Acor. d. l. libro 10. capite 49. quae.

39 Quinto dubitatur, t an qui habet beneficium in commendam, tenetur horas recitare, in quo dicendum est, teneri si commenda est ad utilitatem ipsius commendatarij, quia censetur legitimus, & canoni-

cus titulus, seu habet vim, & effectum tituli, vt dicitur ultra §. p. e. 4. & rabs commendatarius potest sibi fructus percipere ita lo. Medina, de orat. 9. 7. Nauar. d. 20. n. 16. Cordua. in sum. q. 186. p. 3. Arrag. d. 83. ar. 12. Grassi. lib. 2. §. 1. n. 10. & Flam. Paris. l. 1. quastio. 1. numero 17. & Acor. l. 10. caput. 13. q. 18. Vega. l. c. 12. §. 1. n. 13. ver. 107. Acor. lib. 10. c. 3. §. 6. quastio. P. Ledesma. tract. 9. cap. 4. 6. conel. 10. §. 1. 1. 1.

Secus si commenda est ad utilitatem Ecclesiae, per quam non datur licentia disponendi de fructibus sicut verus beneficiatus, nam tunc non tenetur commendatarius ratione illius recitare, quia non censetur titulus, nec habet vim, & effectum tituli, sed sic causa custodit, vt in d. c. 4. dicitur.

39 Sexto dubitatur, t an coadiutor, propter coadiutoriam tenetur horas recitare, in quo lo. Medina d. q. 7. ut coadiutorem ad horas non teneri, nisi quando ipse in defectum principalis onus Ecclesiae in se suscepit, ad hoc enim datur coadiutor, vt deficiente principali eius vices suppleat, & sic principali horas per se dicente, & executionem ad eas omittendum non habente, non erit coadiutor ratione coadiutoriae obligatus eas dicere.

Nauar. vero d. c. 20. n. 18. docet coadiutorem etiam cum futura t succedere, & congrua teneri facere tota omnia, & sola illa ad quae datus est coadiutor, & ita si datus sit, ad dicendum omnes horas nomine alterius, tenebitur ad omnes illas; siue ad aliquas solas, ad eas dumtaxat, & si solum ad canendum, ad id tantum, & si omnibus diebus, tenebitur illis, & si aliquibus, ut solis, quia causa limitata limitatum producit effectum, sequitur Fr. Man. Rodrig. d. c. 140. numero octauo, dicens coadiutores teneri recitare horas, si sunt dati ad illa recitanda, pro beneficio, secus si sunt dati ad illa ministeria, idem Veg. vbi proxime.

40 At ego existimo coadiutorem etiam perpetuum & cum congrua t ac futura successione, non teneri ratione coadiutoriae, cum non sit beneficium, recitare horas priuatum, nec enim datur ad id, sed ad referendum, & exercendum alia munera incumbentia principali, qui horas priuatum recitabit, & ita praxis videtur habere, & tenet Acor. lib. 10. capite 4. §. 1. quae.

41 Septimo dubitatur, t an habens plura beneficia tenetur pluries dicere officium, in quo respondendum est negative, sed vnus officio satisficere, vt habet consuetudo Ecclesiae, & tenet D. Thom. quodlibet. 1. artic. 13. Paludan. d. dist. 15. quastio. 51. art. 5. conel. 10. de Lignano, quall. 9. & Abb. de sententia, ex num. 30. ad 34. de horti Canonici, & Cosmas in pragmat. sancti. n. 11. quastio. h. 2. sunt dicenda, verb. teneantur, & ibi Probus Nicol. Ploue de horti Canon. 13. q. Cuchus lib. 5. tit. 7. nu. 64. Cosmas Philiar. d. l. 1. c. 8. Enriq. in sum. l. c. 5. §. 6. in glo. littera Q Durandus de rini. b. l. 3. c. 22. numero 9. & Acor. d. l. 1. cap. 4. 10. 9. Quamuis contrarium videatur tenere Dionysij Carchu. contra pluralitatem beneficiorum, art. 8. & quamuis serupulose in hoc loquatur Nau. de oratione Miscel. 15. alias 60.

42 Quae sententia probatur t non ex ratione Nau. ibi quo i consuetudo, & dispensatio ipsa obtinendi quo videtur quodammodo ex eis facere vnum ad effectum, vt tantum tenetur dicere vnus diuini, sed ex ratione D. Thom. quod debuit officij diuini, quod debet Deo, per se ipsum debet exolvere, & quia Laudes Deo debet quasi vnus homo, sufficit quod semel dicat officium.

¹¹⁵ Probatur etiam ex ratione Philiar. supra, quod obligatio sumenda est iuxta intentionem obligantis, intentio autem obligantis ad horas Canonicas non est, ut iuxta numerum causarum, quibus est annexa obligatio illas recitandi, toties recitentur, sed ut vnus homo ad illas obligatus semel recitet, etiam si pluribus de causis obligetur, quarum quilibet perse sufficiat, ut in ordinato tribus sacris ordinibus, & in habente cum sacris ordinibus beneficium, qui solum tenentur semel recitare. Præterea sus obligans beneficiatuz ad diuinum officium solum eos obligat ad vnum officium in die dicendum siue vnum habeant, siue plura beneficia, aliquid enim absurdum esset dicere, quod habentem septem beneficia ad septies in die dicendum obligaret.

¹¹⁶ Et confirmatur, nam cum officium & diuinum sit suis horis distinctum, & per totum diem distributum, & accommodatum, non esset aptum, nec congruum obligare ad illud pluries recitandum in die, & conducit simile de Missis, nam quamuis in vno die concurrat duplex festum, vt Dominica, & aliud de precepto, non obligat ius ad audien. duas Missas, sed vnam solum.

¹¹⁷ Nec est simile & de aliis obligationibus nempe celebrandi Missas, & similibus, quæ beneficiis sunt annexæ, quæ vt recte inquit Philiar. supra illæ obligationes, magis respiciunt ipsa opera & eorum multiplicatem per ipsos beneficiarios, vel alios adimpleda, quam vitare ministri, & talis est intentio obligantis ad ea. Ex quibus cessant argumenta Nauarri supra dicentis ex vi dissolubilia.

¹¹⁸ Vnde inferitur, quod si habentes cum beneficio, seu sacro ordine pensionem non tenentur recitare officium paruum B. Marie, sed fatisciat iunct recitando officium maius, quia intentio Pij V. in constitutione supra adducta non fuit illos obligare ad duo officia, sed illos, qui solum obtinent pensionem, vt Clerici, nec alias tenebantur recitare horas canonicas, obligare ad officium paruum B. Marie, vt recte docet Philiar. d. c. 8. 3. concl. q. 2. ad fin. & ita præstatuatur, vt tenent Nauarri. consil. 22. de celebratio. Missar. vbi etiam amplius ait, pensionarium clericum si efficiatur miles ordinis militaris cum indulto retinenda pensionem, non tegeri ad horas B. Marie, sed fu ficere quod orationes & Dominicas, & Anglicas à Religione præscriptas, quæ sunt loco horarum tenent etiam Agor lib. 10. c. 4. 3. q. 7. & sequitur F. Man. Rodrig. l. 1. tom. 140. n. 5. Vega. 2. p. c. 65. casu 1. P. Ledes. 2. part. tract. 9. capite 4. 6. conclusione 2. diffiniuone.

¹¹⁹ Vnde etiam pensionarius, qui non habet sacræ ordines, seu beneficium, possit, omisso officio paruo B. Marie, recitare officium maius, & pinguius satisfaceret.

¹²⁰ Item inferitur contra Palud. supra Nauarri. d. Mis. cell. 15. alius 60. ad si. & Philiar. d. c. 8. 2. concl. etiam illum, qui habet plura beneficia iniuste sine legitima dispensatione, non teneri, ad recitand. horas plures quotidiæ, nec peccare non recitando quotidie plures horas, sed solum retinendo illa sine dispensatione legitima, nam, vt diximus, ratio excusandi habentem plura beneficia legitime non est illa, quam tradit Nauarri. & licet D. Thomas, & alij loquantur in habente plura beneficia licite, non ideo volunt habentem illa licite teneri ad pluries recitandum.

¹²¹ Quo stante, quod habens plura beneficia non

tenetur, nisi ad vnum officium semel recitandum succedit difficultas, an illud omittens peccet tot peccata, quot habet beneficia, an vero vnum solum.

In qua videbatur, quod dicendum tot peccata committi, quot sunt beneficia, nam, cum quolibet beneficium de per se ad horas obliget, plures huiusmodi concurrunt tituli, & rationes obligationum, & plura specialia præcepta, atque ideo plura peccata, sicut in simili dicitur frangentem ieiunium in vigilia S. Martini, & quando incidit cum die quarta temporum, vel non audientem Missam in dominica, in qua occurrit aliud festum de precepto, duo peccata numerica committere Nauarri. in Man. cap. 11. nu. 4. quem sequuntur F. Lud. Lopez. consil. 1. tom. 2. capite 29. & 40. c. 2. tomo. capite 112 & F. Emanuel Rodriguez in sum. 1. tomo capite vigesima tertio & alij.

Nilominus tamen contrarium est dicendum, scilicet non peccare nisi vnum peccatum, vt tenent Enriq. d. 8. 6. & Agor. lib. 4. c. 2. 6. q. 7. & ratio est, quia quilibet beneficium coram obligaret de per se ad horas, tamen, cum in vna persona iunguntur ratione omnium vna solum refertur obligatio recitandi non plures.

Quod procedit tamen cum beneficiis haberet ordinem sacrum, nam ad hunc non committeret, nisi vnum peccatum, vt ibi aiunt Enriq. & Agor.

Ex quo confirmatur tamen id, quod supra num. 14. dixi obligationem recitandi, quam habent beneficiati, sicut illam quam habent in sacris constituit, non esse iustitiam, sed Religionis, si enim esset iustitia, habens cum beneficio sacrum ordinem, peccaret dupli peccato, nempe contra iustitiam ratione beneficii, & contra Religionem ratione facti ordinis, vt tenet Tho. Sanchez de matrim. lib. 9. disputat. 15. nu. 6. sed male.

Et facit, quod ait P. Ledesma in Summa. 1. p. de excommunicat. cap. 5. ad fin. quod in communicatione excommunicati duabus excommunicationibus non peccatur magis, quia non est nisi vnum præceptum & sub eadem ratione formali non communicandi.

Non obstat tamen simile contra adductum, quia verius est ibi, non committi, nisi vnum peccatum, vt contra Nauarri. tenent Enriq. d. 8. 6. & lib. 12. c. 10. s. 3. in gloss. littera O. & recentiores, vt per eundem d. 9. 6. nu. 8. gloss. lit. S. & Gabr. Vazquez. 12. disputat. 98. nu. 8. Agor. d. h. 4. c. 2. 6. q. 7. & h. 7. c. 2. 7. q. 7. & P. Ledes. dicens probabilius in sum. de penitentia. 1. 9. par. 641. & 2. par. sum. tr. 27. c. 2. 6. concl. 2. diff. Thom. Sanchez. supra, nam, cum ista diuersa præcepta eiusdem speciei circa eandem materiam versentur, in idem recidere videntur, & non videtur multiplicanda malitia, nisi vbi per illum actum fit iniuria pluribus, vt in adulterio coniugati cum coniugata, Tho. Sanchez. ibi, unde in confessione non erit opus exprimeret, quot beneficia habet omittens beneficium, nec in terminis dicti similis, quod concurrat duplex tamen vigilia, sed festum etiam in opinione tenentium confendas esse circumstantias, intra eandem speciem notabiliter aggravantes, illud enim non videtur aggravare notabiliter, vt recte inquit Gabr. Vazquez, dicit. disputatio. 98. ad finem & Thom. Sanchez supra, & comprobatur ex doctrina P. Ledesma. supra. ad h. 117.

Octauo dubitatur, an omittens vno die omnes septem

septem horas Canonicas committat vnum tantum peccatum, an vero tot peccata, quot sunt horæ. Respondetur vnum tantum peccatum committere, quia omnes horæ sunt vna oratio, seu vnum officium cadens sub vno precepto, licet peccatum tanto sit grauius, quanto plures horæ omittuntur, ita lo. de ligano. q. 7. Nicol. Ploue. d. de horis Cassi. Rosella ver. hora Canon. 7. Syluest. verb. hora. n. 15. vbi 7. & nu. 16. Nauarri. d. 7. de orat. n. 7. Cuchus. d. 1. 5. n. 7. 4. 8. Ang. l. q. floribus. de orat. 10. q. 5. diff. Philiar. d. h. 1. c. 11. Graff. lib. 2. c. 51. n. 14. Enriq. d. 8. 6. Flam. Parif. l. 1. q. 9. n. 8. F. Lud. Lop. 2. tom. c. 105. Man. Rodrig. l. 1. tom. d. c. 140. n. 16. Vega. 1. p. c. 118. c. 4. 3. Valen. d. 3. un. disp. 6. q. 2. p. n. 10. v. c. 8. v. c. 8. d. c. 10. Zerola verb. hora. 7. 1. 1. Agor. lib. 10. c. 7. 4. p. Eman. Sa. verb. hora. n. 14. & P. Ledes. d. 2. part. tract. 9. 4. concl. 14. 3. diff. & Cor. 13. d. q. 2. 4. Quibus contrarium tenet Tabiena, & verb. hora. n. 18. & videatur teneri Toletus d. h. 2. c. 12. 1. d. h. c. dicit enim non recitandum mortaliter quidem, & multipliciter in singularum horarum omissione peccare. Et quomodo D. Anton. in sum. 3. d. 13. c. 4. 3. 5. dicit omittentes omnes horas vnus diei non propterea committere septem peccata mortalia, sed vnum, & tanto grauius, quanto plus de ipso dimittit, quia totum officium vnus diei casit sub vno precepto, & dolentes de celebratione Missarum, si autem dimisit aliquas horas puta. 1. y. & Completoriani tria peccata mortalia commisit, & sic de ceteris. Sed certe non loquitur consequenter, & eas sententia, & quod dicit Toletus, solum procedit in eo, qui sciens vnus horæ officium omittit, cum tamen decernat ceteras horas recitare, & deinde adueniente tempore, quo aliam horam deberet dicere, eam quoque scienter omittit, vt per Agor. 8. Sed quando vna actu vellet omittere solum matutinum, & postea alio actu distincto vellet omittere, 1. & 9. Tunc enim essent distincta peccata, vt inquit P. Ledes. & ita etiam procedit quod ait Vega. casu 2. quod qui omisit aliquas horas interpollatim, verbi gratia, omisit prima & postea recitatis 3. omisit 6. & sic de reliquis, toties peccat quoties omisit recitare.

¹³⁷ Quintimo, & si quis omisit omnes horas, & vel partem illarum pluries recordatus fuerit, & proposuerit eas non dicere, non est opus id exprimere in confessione, sed adhuc solum est vnum peccatum, nisi interruptio facta sit per penitentiam, seu actum contrarium ex Cano. in relictione de penitentia q. 5. & F. Lud. Lop. 1. tom. c. 31. & Philiar. c. 2. p. 1. c. 12. de numero, & quæ tradit Arrag. 12. 1. 62. v. c. 8. ad secundam. & ita in terminis tenet idem F. Lud. Lop. 2. tom. d. c. 105. & P. Ledes. supra.

¹³⁸ Quicquid dicit Rof. Syluest. Nava. Cuchus, & Angles, Philiar. Graff. Enriq. Flam. Parif. F. Man. Rodrig. Vega. Valent. Zerola, & Corradus sup. citatis, & etiam Agor. ibid. consequenter ad ea, quæ tradit libro. 4. capite. 4. 4. quæ bene. & Gabr. Vazq. 12. disputat. 75. & Suar. 4. tomo de penitentia, disputat. 12. scil. 5.

¹³⁹ Et similiter ait P. Ledes. supra esse vnum, & id est peccatum, licet multo grauius, si quis recitare omitteret officium diuinum vnus mensis, vel anni. Sed certe fallit in hoc Ledesma, nam licet id verum sit in actu voluntatis, quod id proponit in genere, & in communi, tamen sequuta postea omissione in actu, tot sunt peccata, quot diebus omisit recitare, sicut qui omittit ieiunare tota Quadrag. seu adire Missam in omnibus festis anni, tot peccata com-

mittit, quot sunt dies obligationis: nam pro quolibet die est distincta numero obligatio, seu distinctum præceptum, vt infra n. 166.

Sed supposito, quod omittere in vno die horas etiam omnes, est vnum tantum peccatum, & subatur, an sit in confessione explicandum, quot horas omisit, an vero sufficiat dicere, commisi vnum peccatum mortale in non recitando. Et Doctores supra citati, n. 131. communitur tenent, & id esse explicandum, quia peccatum est magis, vel minus graue notabiliter iuxta numerum, & quantitate horarum omisarum, quod mihi placet, nam licet sit magna controuerfia inter Doctores, tan circumstantiaze notabiliter aggravantes intra eandem speciem sicut necesseario confitentia, de quo post alios Nauarri. c. de penitentia d. h. 2. n. 5. & in man. c. 6. n. 7. Philiar. 2. p. l. 2. c. 12. Candelabrum aureum, de confessione. n. 43. Fr. Lud. Lopez. 1. part. tract. 9. tom. c. 29. summa Corona 1. p. c. 2. n. 4. Fr. Man. Rodrig. in sum. 1. tom. c. 53. num. 3. Toletus lib. 5. c. 7. P. Ledes. in sum. de sacra. penitentia. c. 18. 4. concl. & Suarez d. 4. to. disp. 12. scil. 3. & plures relati per Vegam in sum. 1. p. ca. 56. casu 21. & in Espicio de Curas. c. 11. nu. 178. ait ea sententia, quod notabiliter aggravantes per parte obiecti sunt confitentia, aggravantes vero ex parte subiecti, vt circumstantiaze intentionis, & durationis actus non sunt confitentia, vt per Enriq. verb. hora. cap. 7. 9. 6. Valentium 4. to. d. disp. 7. 111. Quia circumstantia ex parte obiecti, de se est perceptibilis, & facilius cognita, non sic quæ se tenet ex parte subiecti. Tum etiam quis, vt ait Valen. ibi circumstantia ex parte obiecti non tam est circumstantia actus in particulari, quam determinatio illius obiecti in morale, atque adeo quiddam pertinet ad illius substantiam, saltem in diuiduo. Circumstantia vero, quæ propriæ sunt circumstantiaze & accidentia actus, etiam in diuiduo, vt intentio, & duratio, non sunt confitentia, quia alioqui præceptum confessionis esset durum, & prope intolerabile, quicquid dicit Zumel. 1. 2. quæst. 75. articulo sexto d. 20. 1.

Nono dubitatur, tamen beneficiarios dicens officium per aliu Breuiarium à Romano, verbi gratia per Breuiarium Cisterciensium, seu S. Domi. vel dicens de sancto, cum erat dicendum de feria, fatisciat fug obligationi, ita vt non peccet fateri mortalem, nec tenentur ad fructum restitutionem. Et videbatur satis acere, tamen ex doctrina Caietani in sum. verb. hora Canonica, 6. 2. Syluest. verb. hora. q. 12. n. 15. Armilla, verb. hora Canonica, 7. Soti d. h. 10. q. 5. ar. 4. B. Medina in sum. h. 1. c. 14. 3. u. Angles de oratione. 5. 10. 10. diffinitate, Cuchi d. h. 5. n. 7. 1. 61. F. Lud. Lop. 2. tom. d. c. 105. Vega. 1. p. c. 118. casu 17. & Zerola, verb. hora Canonica. 9. 6. qui docent non esse peccatum mortale mutari Breuiarium, nec recitare de sancto, quantum esset recitandum de feria, sed solum veniale quando adhibitur, & sine rationabili causa fieret, nam substantia præcepti consistit in hoc, quod Canonicæ horæ dicantur, & non in qualitate horarum, quo solum est seruanda, tamquam iusta, & debita ceremonia, ritus, & modus, seu de quo non est aliud præceptum, quam consuetudo, quæ si vim habet præcepti, non est tam stricte interpretanda, quam sententiam admittit Nauarri. de oratione. c. 21. n. 23. & F. Man. Rodrig. in sum. 1. tom. c. 141. n. 3. c. 144. & 9. 9. 1. 10. q. 42. ar. 8. ad si. quod vnum, vel alterum diem tantum, alias dicit peccare mortaliter, quoniam tamen præceptum, quo iubetur omnes recitare horas, secundum formulam Breuiarii, quam sequi præcipitur, quod

etiam tenent Arrag. d. 9. q. 83. ar. 12. d. 5. propter Bullam Breuiarij Pij V. dicens, quod si quis non exiimet esse peccatum mortale, vno, aut altero die officium diurnum peruertere recitando, scilicet horas de vno sancto in die, quo Breuiarium precipit, vt officium fiat de ferio, qui crebro, & frequenter id faceret procul dubio mortaliter peccaret, & nouissime P. Ledesma. dicit. ar. 1. cap. 4. 15. & 16. conel. ad 149 dens tamen peccare mortaliter t eum qui mutat officium recitando officium notabiliter minus eo, quod debebat recitare secundum Ordinarium etiam semel.

150 Mihi autem videtur dicendum, non solum t qui crebro, & frequenter id faceret, sed etiam qui vno aut altero die, non satisfacere suz obligationi, sed peccare mortaliter, & teneri ad restitutionem fructuum beneficij, vt patet ex Bulla Pij V. posita in principijs Breuiarij, vbi omnia alia Breuiaria, no antiquiora 200. annis abrogat, & subdit in hęc verbas: Statuente t Breuiarium ipsum nullo unquam tempore, vel totum, vel ex parte mutandum, vel ei aliquid addendum, vel omnino detrahendum esse, ac quicumque, qui horas Canonicas ex more, & ritu ipsius Rom. Ecclesie, iure, vel consuetudine dicere, vel psallere debent, praesertim prius per Canonicas sanctiones constitutas in eos, qui diuinum officium quotidie non dixerint, ad dicendum, & psallendum possit in perpetuum horas ipsas diurnas, & nocturnas, ex huius Rom. Breuiarij, praescripto, & ratione omnino teneri, neminemque ex his, quibus hoc dicendum, psallendum minus necessario impositum est, nisi hanc sola formula satisfacere possit.

Ex quibus verbis manifeste patet non recitantem t per hoc Breuiarium, nec secundum ipsius praescriptum, rationem, & formulam, atque secundum ipsius Reg. & rubricas, non satisfacere suę obligationi, sed incurrere penas constitutas in non recitantes, atque adeo obligationem restituendi fructus beneficiorū, & sic, cum in d. Bulla expresse precipiatur qualitas, & modus horarum, cessat hodie d. ratio Caietani, & aliorum citatorum, quod de qualitate horarum non sit aliud praecipit, nisi consuetudo & quinimo idem olim praecipiebatur existimo in Breuiarijs vniuersi iusque Ecclesie t seu Diocesis, & hodie etiam in Breuiarijs Religiois, quae sunt in vtu, & est conforme iuri antiquo e. de his. c. placuit 12. distin. & argum.

154 Clemens de celebr. Missar. Alber. de Ferrarijs t de horis can. nu. 94. Nic. Florie de modo dicendi horas in prin. facit declaratio S. Congreg. Concilij relata per d. seu apofallam ad Consilium Nau. 15. de celebrat. t Missar. quae consui habentes Breuiarium ante 200. annos, institutum non satisfacere recitando etiā extra chorum iuxta formam Breu. noui Pij V. quod in sua Ecclesia non fuit receptum de consensu Episcopi, & Capituli, vt etiam tenuisse videtur Nau. cons. 9. ad 2. 93. & cons. 16. eo. nr. quamuis d. cons. 15. contrarium videatur tenere. Tertio facit etiam in simili de Missali alia declaratio S. Cong. t super e. de indice librorum, & catechismo, Breuiario, Missali, sess. 25. quae sic ait. Celebrantes alio Missali, non hoc reformato, qui alias tenentur ex Bulla Pij V. posita in Missali Romano, incurrunt in peccatum mortale, si scierint, & absq. iusta causa id fecerint. Et hanc nostram sententiam videtur tenere Belarini d. 3. tom. vltima controuersia. 3. con. trouersia lib. 1. c. 18. & Grassi, ibi. 2. c. 5. n. 10. t vbi ait, teneri ad restitutionem fructuum beneficiatum dicentem officium, non tamen conforme Breuiarij Romano, vel Ecclesie matrici, vt in Bulla Breuiarij habetur, quamuis in eo, qui diceret officium de sancto, cū

de feria dicere debuisset. 53. 1. 2. tenet d. sententia Felin. 3. & Cosmas Philarchus, d. 1. c. 6. 3. conel. ait modo per Bullam Pij V. esse etiam preceptum de officio determinato, vnde si ierit de sancto illo die minime occurrente, quia officiu est breuius, credere, inquit, esse mortale, quia videtur etiam quod iam contemptus, & summa Corro. 1. par. 1. 1. 100. ait, non licere immutare officium, nam per d. Bullam Pij V. precipitur, vt obseruetur vniuersitas Breuiarij noui, tam in seruientib. choro, quam priuatis, & Jomi recitantib. itaque, si alio Breuiarij. vbi fuerint ac si non recitassent censetur, vnde qui diceret de sancto in die, quo dicendum esset de feria, vel contra, non satisfaci, etiam si ex aliqua inaduertentia id accideret, & postea aduertit in tempore, quo potest reiterare, & non reiterat, nec cessat illud pro die sequenti satisfaciendo reseruare. Hęc Summa Corona, & Corradus in d. respon. casuum conscientias, 32. 43. d. 1. primo. ait clericis secularibus, vel quoscuq. regulares, qui celebrant secundum Breuiarium Romanum, t teneri 160 obseruare de necessitate, pro vt Pius Quint. ordinarij, reformauit, & condidit nouum Breuiarium, tā in communi, quam in priuato, ita vt, si aliter celebrauerint, non satisfaciunt, puta, si quādo de feria celebra- rit, sit notatum, & celebrauerint de sancto, mortali- ter peccare, non satisfaciendo, quamuis inaduertenter contingat, & nisi de vno soluarit, pro- ut notatum est, si tamen tempus suppetat. hęc Corradus, quamuis in fine d. q. referat sententiam Arrag. de qua 3. & Valentia. d. 3. tom. disp. 3. 2. p. 10. c. 1. 3. ait d. sententiam Caietani habere t maiorem difficul- tatem in Breuiario Romano propter d. Bullam Pij V. in qua precipitur omnib. ad quos breuiariū pertinet, dicere officium secundum formulam huius Romani Breuiarij, constat, n. in formula huius Breuiarij, contineri, vt in feria dicatur de feria, & in festo de festo, & quamuis idem Valentia t statim dicat, quod posset ad hoc responderi, illud verbum, secundum formulam huius Breuiarij, referendum esse ad formulas aliorum Breuiariorum, quas potissimum nolebat Pius V. explodere, ita vt sensus sit, dicendum formulā huius Breuiarij, non alterius, quod fides, quamuis in festo dicatur de feria, si tamen per hoc Breuiarium, itaq. manere posse probabilem opinionem Caietani, tamen ista responsio non est bona, nam verba d. Bullae ibi, nisi haec sola formula, & ibi ex huius Breuiarij praescripto, & ratione, clare significant recitandū esse non solum per istud Breuiarium, sed etiam secundū modum, regulas, & Rub. ipsius, Et Card. Toletus licet d. 1. c. 13. verb. qualitas, in impressione Lugd. dicat cum Caietano; t quando nullus adest contemptus, posse 165 recitari per aliud Breuiarium, dummodo non esset Romanū nouum, id est tunc lectio, sine priuilegio, & in hoc qualitate non obligare, cum vero de sancto, vel de feria officiu est non posse mutari qualitate absque mortali, si ex aduertentia fiat, tamen in Romana editione ait, ibi sibi non probari opinio- nem Siluest. Caietani, & Arm. 3. credere. n. qui tenentur recitare officium Romanum, & scierint non recitant iuxta praescriptam formam Ecclesie Romanae, aut particularis Ecclesie mortaliter peccare, etiam quando in particulari recitant, & nouissime A- gors, d. 1. 10. t r. 11. q. 1. docet, quolibet clericum iure communi Cano. in officio performando, vbi debere formulam fidei diocesis, vel ordinis ex d. de his, & ca. placuit. 12. dist. iure tamen noui Pij V. vt debere formulam praescriptam in Breuiario iussu eiusdem Pontificis edito, vt dicitur in constitutione eidem Breuiari-

rio praefixa, quamuis in eo, qui exolat officium de feria cum esset de festo, & contra etiam scieret ac data opera, ut praecedenti, 2. licet cum Syluest. Eccl. satisfacere, nec teneri repetere, & tantum peccatum veniale admittere, si scierit id facere.

161 Et contra opinionem Naua, t & Fr. Man. Rodr. & Arrag. supra recte a fuerit. Vega d. cap. 128. casu decimo septimo, quod si est peccatum mortale, & non potest quis frequenter mutare officium, sine peccato mortali, nec etiam poterit id facere vno, vel altero die, siquidem quolibet die est praecipitum, recitandi distinctum, sicut est praecipitum ieiunandi quolibet die Quadragesimae, & etiam peccat mortaliter, qui definit ieiunare vno die, aut duobus, sicut qui multis; & conuerso, ego aduerto, quod si non est peccatum mortale, vno, aut altero die, si id faceret, nec etiam erit peccatum mortale, sipe id facere, nam pro quolibet die est distinctum praecipitum, & officiu cuiuslibet die est onus illius, ita quod non transit in alium, & sic defectus vnius, & alterius diei non potest continuari, & coniungi cū defectibus aliorum dierum, vt peccatum, quod alias esset veniale, fiat mortale, tunc enim posteritis peccatum, quod alias esset t veniale, ratione praecedentium, ita vt pro vna reputetur saltem mortaliter, vt recte inquit Gabr. Vazquez. d. disp. 146. quae continuatio nullo modo dari potest, cum materia, & obiectum peccatorum praecedentium, & eius obligatio transit omnino, nec vilo modo remanet, t & alias 168 ex pluribus venialibus non potest fieri vnum mortale, vt apud omnes manifestum est, & tradit Gabr. Vazquez, ibi post D. Tho. d. di. put. duodecima qu. vltima ad la. artic. quarto, & ibi Caic. & Bar. Medici & Zamel.

169 Et ideo, qui vovit, t seu inquit quotidie recitare orationem Dominicam, seu Angelicam, aut aliquid paruum, nunquam peccat mortaliter, sed solum venialiter ratione paruitatis materiae, etiam si per multos dies, & per annum id omitat, si id promisit in honorem, vel vt onus singulorum dierum, qua In- plu cuiuslibet diei obligatio illius fruitur & cessat, nec in alium transit, vt tenet Sotus de iustitia & iure, l. 7. q. 1. 2. ar. 1. Angles in florib. Nicol. q. de voto, ar. 2. 2. 1. difficultate. Arrag. 22. q. 88. ar. 1. Gabr. Vazquez d. disp. 146. nu. 6. & Summa Corona. de voto sub n. 8. A- gors l. 11. c. 5. 3. Enríquez in materia de voto, & alij, & idem erit in vouente, seu iurante dare quotidie eleemosinam paruum, si id promisit, vt onus t singulorū dierum, ita vt obligatio sit pro illo die, & cum eo finitur, nam tunc eadem militat ratio, quod non potest fieri continuatio materiae, & paruarum quantitatum, & obligationum, vt recte tenent Gab. Vazquez, Agor & Enríquez.

171 In hoc solum videtur esse differentia, t quod qui absolute & simpliciter vouet seu iurat, quotidie aliquid recitare, videtur id promittere, vt onus diei, ita vt etiam ipsa temporis determinatio per se cadat sub voto, vt inquit Arrag. supra, licet in hoc cōtra sentire videatur Gab. Vazq. d. 6. qui vero absolute, & simpliciter vouet, seu iurat dare quotidie aliquam elemosinam, non videtur id promittere, vt onus diei, ita vt dies praesumat ad finendam obligationem, sed potius praesumatur, vt terminus solutionis, ne vltra diem differatur, & hoc est, quod dicit Arrag. 3. quod in hoc voto tantum res promissa per se cadit sub voto, tempus secundario, & si semper manet obligatio ad reddendum promissum, quamuis tempus mutetur.

Et ita recte Sotus ubi supra absolute t facit distinctionem inter illa vota, dicens, quod qui votum emitte quotidie recitandi aliquid paruum, & si id quotidie amittat, nunquam mortaliter delinquit, secus qui vovit quotidie obolum erogare pauperib. tunc enim licet vnius, aut duorum dierum omi. sio non sit mortalis, tamen quod hodie non tribuit, cras teneatur, quare vbi debiti summa excreuit mortaliter sit culpa. Et sequuntur Arrag. Sum. Corona, & Enríq. supra, & Pet. Ledesma 2. q. sum. ar. 10. ca. 3. d. 1. & id quod dicit de vouente Eleemosinam tradit etiam N. Medina d. q. 88. ar. 4.

Nec est admittenda sententia t Cani, F. Io. de la 173 Penna, Mantij, Fr. Lud. Lopez infra. 1. to. c. 42. F. Man. Rod. in sum. 1. tom. c. 99. num. 1. Grassi. l. 2. cap. 25. n. 4. & Canigz de voto. q. 4. n. 31. & Valentia 3. tom. disp. 6. q. 6. tenentium contra Sotum in eo quod dicit de vouente recitare quotidie aliquid paruum, quoniam sententia solum erit vera quando id vouens praescriberet diem non ad faciendam obligationem, sed vt terminum solutionis, ne vltra diem differatur, & explicite haberet talem intentionem, vt per Gab. Vazquez, & Agor supra, iuxta quod etiam est accipiendum Zamel. 3.

Sed quamuis t qui recitaret de sancto, etiam ex 173 inaduertentia, seu obliuione, quando esset recitandum de feria, vel de contra, no satisfaciat, sed teneatur iterum recitare iuxta dicta, tamē qui recitaret de vno sancto, cum esset recitandum de alio si est parua differentia inter vnu & alteri officiu, sufficere repetere particularia illius officij, vt hymni, antiphonas, lectiones, Toletus d. 1. c. 12. q. 17. vers. tamen non audiam. 176

Idē probable existimo, t quod qui recitavit de sancto, cum esset recitandum de feria, vel de contra, qua forte calendarij, quod vidit, erat erratis, aut sequendo sententiam peritorum, & quae postea apparet falsa, satisfacit, ex quo adhibuit debitam diligentiam, nec tenetur iterum recitare, etiam si intra eund. diem constaret de errore, sicut qui semel facit restitutionem illius, quod debet, sequendo opinionem probabilem, & doctorum hominum, satisfacit, nec tenetur iterum restituere, licet postea apparet illam opinionem esse falsam, & quod alteri erat facienda restitutio, & non cui facta est. Bannes. 22. q. 38. ar. 7. 2. d. 13. & q. conel.

Sed licet res sit difficilis an priuilegium. Innoc. 177 111 l. 1. tribus Minoribus, quod ratione itineris, seu alteri nullae cause existentes extra suos Conuētus possunt recitare cum alijs, vel per se officium diuinum, non iuxta ordinem breuiarij Romani, sit reuocatum per dictam Bullam Pij V. in qua reuocantur omnes permissiones, ac consuetudines, & statuta, nec non priuilegia, licentia, & indulgentia recitandi more, & ritu Breuiariorum, suppressorum.

In qua difficultate F. Man. Rodrig. d. 1. tom. ca. 179 141. 72. & cum eo Vega d. c. 128. c. 15. docent, non esse reuocatum, quia illa reuocatio intelligitur de priuilegijs, ex quibus omnittitur formula recitandi Breuiarij Romani semper, non de priuilegio particulari, pro aliquibus diebus ex iusta causa, quae sententia non videtur improbabilis. P. Ledesma d. ar. 1. 9. cap. quarto ar. 15. conel. nu. 3. sed posse optime sequi.

Verum mihi t non placet, verius enim videtur 179 ex d. Palla Pij V. esse reuocata omnia priuilegia recitandi per aliud Breuiarium a Romano, etiam pro aliquibus diebus, & facit, quod alias in simili circa priuilegia non seruanda interdicta in aliquibus die-

bus tantum, ex sententia S. congregationis dicitur... & senes satisfaciunt obligationi recitandi...

Decimo dubitatur, an beneficiatus t recitans officium sine debita attentione, teneatur ad restitutionem fructuum...

Quamvis t contrarium tenuerit Ioan. Medina de oratione q. 15. de 2. ea ratione quod secundum Caetanum...

Sed huic rationi cum Valentia t supra respondetur primo; dato illud esset distinctum preceptum...

Hoc supposito ad dubium t propositum respondendo dicendum est, talem teneri ad restitutionem fructuum...

P. Ledel. d. ca. 4. circa 21. conclusionem pag. 1090. & magis placet Agori d. cap. 12. 6. questione 12. cap. 14. 8. questione...

Quamvis contrariam sententiam t teneat Cor. cum lo. Med. supra consequenter ad d. suam opinionem...

Vndecimo dubitatur, an qui t dicit officium cum debita attentione, sine intentione tamen...

Sed istis t sententia omittis mihi t placet sententia aliorum absolute dicentium, recitantem, seu audientem...

hilis atque secura, non tamen minus probabile putat, quod qui ita officium dixit, teneatur iterum ead. die...

195 xerit, hoc autem de mutatione t voluntatis intra tempus precepti tunc esse necessarium ait Sua. 3. tom. 3. pa. 9. 88. sect. 3. quando cum voluntate audiendi Missam...

196 in rigore esse necessarium, sed solum vt iudicet, t se satisfecisse precepto. hac Suarez, cuius tamen sententiam...

198 Sed istis t sententia omittis mihi t placet sententia aliorum absolute dicentium, recitantem, seu audientem...

& multi tomilix t s. 100. art. 9. & alij moderni P. Gab. Vazq. Martine, & Cala sola focietatis Iesu.

Loquuntur enim de eo qui voluntarie recitat, vel audit Missam, & non inuitus, & per vim preclaram, seu violentam...

Et ad rationem t aliarum sententiarum Resp. ad rationem Nau. quod actus agentium non operantur ultra eorum intent. Resp. quod ea procederet, si requireretur in proposito intentio satisfaciendi precepto...

Ad rationem t Ioannis Medina, Resp. esse discrimen, quod in illis casibus interuenit obligatio iustitiae, cui non satisficit qui dat ex liberalitate, at in proposito non est obligatio iustitiae...

Et tamen in hoc puncto ad sciendum quando factus est actus, sine intentione satisfaciendi, satisfaciunt obligationi, & precepto, vel non, considerare oportet, an talis exercet nihilominus actum virtutis, ad quem formaliter tenetur, nec ne.

Ad impletionem t vero, seu voti fractionem cuiuslibet precepti seu voti negatiui satis est non agere actum prohibitorum.

Ad rationem Philarchi Resp. quod ex eo, quod quis recitat sine intentione satisfaciendi, non definit esse actus humanus, & ex deliberatione supposito, quod velit recitare, nam loquimur de eo, qui recitat t animo orandi, & qui dicitur officium non animo orandi, sed ut legendi, aut psalmos addiscendi, teneatur illud iterare siquidem orare obligatur, & talis non orat, vt constat, & recte inquit Arrag. supra, & Agor d. c. 8. q. 7. c. 12. q. 9.

Tandem in hoc dubio t aduertendum est, certum esse in opinione Nau. Medina, & aliorum supra, non esse necessarium actualem intentionem satisfaciendi, sed sufficere virtutalem, vt in eo, qui animo deliberato caperet Breuiarium, aut iret ad Ecclesiam, vel aliud simile faceret, ita, vt interrogatus quare id faceret, vere responderet, se id facere ad recitandum, & satisfaciendum. suz obli-

gationi, vt recte inquit Nau. d. c. 13. m. 16. & 17. Enri- quez. supra. F. Man. Rodrig. d. c. 143. n. 4. Vega d. cap. 128. c. 23. & P. Ledema supra.

Non tamen recte ait F. Man. Rodrig. d. i. tom. c. 123. m. 2. contra Mar. L. edel. & F. Lud. Lopez supra, quorum sententiam aut probabiliorum Pater Ledel. d. concl. 10. eam virtuale intentionem habere qui audit Missam ex deuotione in die precepti, ignorat de esse festum, atque ideo satisfacere, quod etiam ait Enriq. dicens interpretatur voluisse implere preceptum, & Suarez supra, & ait probabile P. Ledema ibi, nam licet certum videatur, quod si sciret esse festum vellet ea Missa satisfacere precepto, tamen conditionalis nihil ponit in esse, & sic solum poterat dici esse habituale intentionem, non virtuale, cum non precefferat act. in cuius virtute illa esset, vt inquit F. Lud. Lopez supra, & consequenter in eoru opinionione ille, no satisfacere precepto, nam vbi intentio requiritur, no sufficit habitualis, vt alias dicitur in materia sacramentoru de intentione ministro.

Duodectimo dubitatur, an beneficiatus non potens recitare per se, qui tamen potest cum socio albertinim comouere recitare, teneatur sic recitare. In quo Nau. de oratione. c. 11. m. 13. & 14. in manu. c. 25. nu. 100. tenet, quod potest cum socio recitare, & cum habet, vel habere commodum potest, quia habet redditus Ecclesiasticos, vel patrimonij, ad cuius titulum fit ordinatus, quibus socio satisfacere possit, teneatur cum eo recitare, quia tunc cessat ratio cum excusans, & qualitas sequetur, quod ille, qui sanus, vel alias non impeditur solebat dicere horas cu suis familiaribus, excusaretur ab eis propter tantillum oculorum dolorem, vel lippitudinem impediendam a lectione horarum, etiam si parte in sum memoriter teneret, quod est absurdum, sequitur Philia. d. l. c. a. 10. l. conc. & Arrag. d. q. 83. art. 121. causa p. ex. m. r. d. i. officium. Graff. l. 2. c. 54. n. 13. & 14. F. Man. Rodrig. d. ca. 144. n. 1. Vega d. c. 128. c. 16. Valen. supra d. p. m. 10. c. 7. septimum. l. causa. Acor. l. 10. c. 13. q. 3. & P. Led. d. ar. 1. q. c. 4. q. 9. concl. 4. disti. & videtur tenere Fufcus de visitatione. l. 2. c. 20. m. 25. qui omnes dicit, quod qui comode potest habere socium, etiam cu mercede tenetur cum eo recitare.

At Enriquez in materia T de oratione tenuit, non teneri quon recitare cum socio, licet cu habeat, & cum eo comode recitare posset, quia nec tenetur audire impeditur recitare. Sylue. var. bor. n. 5. Nau. d. c. 11. n. 6. & 7. Cuchus l. 5. c. 7. m. 24. F. Man. Rod. q. regu. l. 10. c. 7. art. 10. Tolletus l. 2. c. 14. l. causa, & quod ita tenent quidam docti contra Nau. etiam si magnos redditus Eccl. habeat, licet consulendus sit cum habere.

Mihi videtur has opinionēs sic posse concordari, vt prima procedat in eo, qui sanus solebat cum socio recitare, nam cum solitus esset antea cum socio recitare, non debet postea cum eo nolle recitare, ex eo quod per se iam recitare no possit, & idem videtur in eo, qui postquam fuit impeditus per se recitare, consequit cum socio recitare, tenebitur enim eod. modo id cotinuarē, nisi forte isti antea habebant sociu gratis, & sine expensa, & postea cu non inuenirent sine stipendio, & expensa, na no videtur cogēdus cu cum stipendio de nouo accipere, Secūda vero in eo, qui antea non solebat cu socio recitare.

Decimo tertio dubitatur, an qui t propter infirmitatem non potest totas horas recitare, potest tamen comode partem, teneatur illam recitare, in quo Nau. d. c. 11. d. m. 15. tenet, quod si potest recitare

maiozem partem horarum, tenetur, alias non, quon sequitur Acor. l. 10. c. 13. q. 4. & 5.

Philarcus d. l. 1. c. 10. ait, t quod si potest recitare maiorem, vel aequalem, aut se aequalem partem, tenetur illam recitare, si vero solum minorem, non tenetur. Graff. d. l. 2. c. 54. n. 3. & 4. & t cum eo Vega d. c. 128. c. 16. videntur velle absolute, quod qui non potest recitare totum officium, tenetur recitare partem meliori modo, quo potest, & quae memoriter scit, & P. Led. d. ar. 1. q. c. 4. q. 9. concl. 3. vult docere, quod qui t propter infirmitatem non potest recitare totu officium, tenetur recitare illam partem, quae non fuit causa notabilis nocumēti salutis, sicut qui no potest ieiunare totam quadragesimam, tenetur ieiunare diebus quibus potest, & sic qui non potest recitare matutinum, ob defectum vilus, aut quia sequetur notabile nocumētu, potest tamen comode recitare horas diei, tenebitur illa recitare.

At F. Man. Rodrig. t in sum. l. tom. c. 144. postquā retulit dictam opinionem Nauari, quod infirmus potens recitare maiorem partem officij diuini sine periculo suae salutis, tenetur illam recitare, a se habere opinionem non esse vtendum cum infirmo huiusmodi rigore, nisi quando care appareat, quod potest id facerem, quia esset inquietare illum, & ponere ei scrupulos, qui tempore infirmitatis solent esse magis molesti, tum etiam, quia in rebus moralibus non debent admitti opinionēs causantes perplexitatem, qualis est ista, quia non potest facile determinari, an possit infirmus recitare medietatem, vel tertiam partem officij diuini, quod etiam tenet. 10. q. regularium q. 43. art. 10.

Mihi videtur primo, quod quamuis non potens recitare totum officium possit recitare maiorem partem illius, tamen illa pars esset soluta, & quae non faceret aliqualem compositionem horae, quae est quod artificiale, & compositum ex diuersis partibus, no tenetur illam recitare, verbi gratia, quamuis potest recitare omnes psalmos, aut psalmos, & hymnos horarum quos memoriter scit, tamen quia illi, vt sic, non faciunt aliqualem compositionem horarum, non teneretur illos recitare, licet sit maior pars officij.

Secundo videtur, quod qui non possit recitare matutinum cum laudibus, non teneretur reliquas horas recitare, quamuis illas possit, quia matutinum cum laudibus, licet non sit maior pars officij, tamen est prima, & praecipua pars illius, & ita excusatur, t nec obstat simile de ieiunio quadragesimae, nam, vt supradictum est ibi, est praecipuum distinctum pro quolibet die, hic vero est vnum tantum praecipuum pro toto officio diei, & sic non est simile.

Tertio videtur, t quod qui possit recitare sine Matutino Laudes cum requis horis teneretur ad illas, ex quo sunt multo maior pars officij, & quamuis Laudes sint vna hora cum Matutino, vt iam certum est cum communi, quicquid Nau. de oratione. c. 3. n. 27. & 28. & Man. Rodrig. in sum. l. 10. c. 140. n. 1. cum alijs dicant, tamen possunt ab illo diuidi, & recitari per modum horae distinctae, vt Ecclesia facit in die Natiuitatis Domini, saltē ex aliqua iusta causa, etiam leui, & si absque vlla causa fieret, non esset, nisi veniale peccatum, vt per Francolin. c. 27. Man. Rod. supra ca. 141. n. 5. Vega d. c. 128. c. 25. Toletum in sum. l. 2. cap. 13. vers. hoc tamen, & ibi Victorellum in nota. Acor. l. 10. c. 8. q. quarta & Petrum Ruiz Alcoholicolum in Rubrica de laudibus, qui ait esse vsum practicum. Et ita praecatur dicendo, t in principio

principio Laudum Pater noster, & Ave Maria, vt in principio aliarum horarum, & in fine Matutini oratione, benedictione Dominus, fidelium Agnus, & Pater noster, vt in fine aliarum horarum, vt ibi dicit P. Ruiz, licet id non esse necessarium dicat Acor. ibi, & alij moderni, sed certum recitentur per modum horae distinctae, ita videtur faciendum iuxta modum aliarum horarum & regulas Breuiarij, & quod in principio Laudum fit dicendum Pater noster & Ave Maria, & in fine Muturini Pater noster, quando dicuntur separatim, tenet Nauar. d. cap. 3. m. 64. Manuel. Rodrig. d. m. 5. & Victorillus supra.

Cum infirmis, t vt recte inquit Manuel Rodrig. supra, d. c. 144. non est vtendum praedicto rigore, nisi clare constet quod potest id comode facere, vnde raro infirmi tenebuntur aliquid recitare.

Hec tunc quae t de horis Canonici, quas beneficiati recitare tenentur, vbi sunt dicenda, alia de hac materia horarum videri poterunt apud Ioan. de Liñana, & Albi de Ferraris, Nicolaum Ploze de horis Can. Nau. de oratione, & in Man. c. 23. a. n. 96. & m. 121. & 123. Sindoual. de officio Canon. Guerrero in speculo. cap. 13. Cuchum in iustit. matutibil. q. 11. 7. de horis Canonice. D. Ant. in sum. 3. p. 11. 13. 4. Sotum de iustit. & iure l. 10. q. 5. 10. Mediam C. de oratione. Mancellum & Francolinum in tract. de tempore horarum Canonice. m. Ioann. Stephanum Durandum de tribus Ecclesia Catholicae lib. 3. per totum. Caietanum, & Arrag. 22. q. 83. ar. 12. & 13. Bellarminum. 3. tom. vltima controuersa tertia controuersa, lib. 1. c. 10. Valentium 3. tom. disputat. 6. q. 2. p. 10. Tabienam, Rosellam, Angelum Sylus. Armillan, Caietanum, & Man. Sa. verbo hora, Cosman, Philierchum de officio Sacerdotis. 1. par. 1. lib. Jacobum de Graffis in decis. an. v. casum consentia, lib. 2. c. 50. ad 4. Summam Coronam, 1. p. cap. ex. m. 53. Ludo. Lopez instruit. conscientia. 1. tom. cap. 244. q. 59. q. 2. 10. ex c. 102. ad 105. Man. Rodrig. in sum. 1. tom. ex c. 140. ad 145. Vegam in sum. 1. part. cap. 28. Ioann. Baptistam Corradum in responsis casuum a quaest. 240. ad 246. Cardin. Toletum in sum. l. 2. c. 10. ad 14. Acor. instruit. moralium lib. 10. ex c. 1. vsque ad 16. & P. Ledel. in sum. 2. part. ar. 1. q. c. 4.

Corca resistentiam Episcoporum, ac Curatorum est constitutum Py. 111 l. c. v. m. 17.

Quomodo teneatur resistere Episc. & Curati, & quanto tempore abesse possunt reus, iure, n. 13. An Curatus possit abesse, per duas menses absque licentia Ordinarij, ex causa, quae sibi vna videtur, m. 19. cum sequentibus, resoluitur contra N. arrium & alios non posse, & adducuntur declarationes. S. Cong. n. 20. q. 59.

An Parochus, qui abest per duas, aut vnum mensem absque licentia Ordinarij in scriptis, vel absque aliqua honesta causa, fructus suos non faciat, numero vigesimo quinto cum sequentibus, resoluitur suoz non facere, & responderi cuidam declarationi S. Congregationis, quae videtur abstrare.

Fructus amissi ob non residentiam, restituendi sunt fabricae Ecclesiarum, aut pauperibus loci, nec habet locum compositio, n. 30.

Huiusmodi fructus ab Episcopo restituendi possunt restitui fabricae Ecclesiarum, aut pauperibus diocesis, quibus maluerit, restituendi vero a Parocho debent restituui fabricae Ecclesiae suae, aut pauperibus ipsius Parochiae, m. 31.

Quo ad istos fructus, quos Parochi pro rata absentia suos non fecerant, non sunt abstruendi inter nulla, eademque ratio, de quibus cap. 1. sess. 6. n. 32.

An Parochus habens iustam causam, & necessitatem descendendi notariam, possit descendere, non perire licentiam, n. 33. & 34. resoluitur non posse, nisi sit periculum in mora.

Ad absentiam Parochi licentia tacite non sufficit numero 35.

Qua bona fide assuet sine licentia videtur esse liber a culpa, & poena amissionis fructuum in foro conscientiae, licet scus in foro exteriori, n. 36.

Parocho habenti iustam causam absentiae, non satis est petere licentiam, ea non obtenta, sed debet recurrere ad Superiorem, nec interire potest abesse n. 37. 38. & 39.

Episcopus non potest occupare Parochum in suo seruitio ultra bimestre contra Horidam, & Syluest. nu. 40. & 41. ponuntur declarationes S. Cong. circa hoc n. 42. alia declaratio, quae videtur abstrare, m. 43. cui resp. numero 44.

Reprobatur conf. Nau. 35. Clericus non refert. nu. 45. & conf. 5. de etate, & qualitate n. 46.

Nec liti, nec prosecutio eius super Parochiali, est regulariter iusta causa absentiae ultra bimestre, nu. 47. proscutio tamen liti super iuribus, & bonis ipsius Parochialis, est iusta causa absentiae, licet non ad multum tempus n. 48.

Litē ipsius, prosecutio super Dignitate, aut Canonicate, non excusat possessorem a residentia ultra tempus a Concilio permissum, persecutio vero liti super iuribus, seu bonis Dignitatis, seu Canonicate excusatur, n. 49. vbi ponitur resolutio Rotae. Nec requiritur licentia Superioris, non tamen prosequens litem super iuribus suae Dignitatis, licet iuribus suis Canonicate, n. quinquagesimo.

Difficile videtur statutum, quod pro presenti liti sibi mortam super praebenda post triennale possessionem habeatur pro presenti n. 51.

An Parochus, qui residet in Parochiali, non tamen per se exercet officium, sed per substitutum, teneatur ad restitutionem fructuum, n. 52. resoluitur, non teneri, quia non residet, & debet, sicut etiam, quia male facit officium suum, n. 53.

De iure canonicis docentes in scholis Theologiam, vel ius

C A P. II.

De residentia.

S U M M A R I A.

Omnia Beneficia, etiam simplicia de iure residentiam requirunt, m. 1. exceptis praetimonij, m. 2.

Et generalis consuetudine Beneficia simplicia residentiam non requirunt, numer. 3. resolutiones Rota ad hoc, numer. 4. 5. 6. & 7. declarationes S. Cong. 15. n. 8. & 9.

Distia consuetudine generalis non residentiam in beneficiis simplicibus cessat, vbi aliud sit indultum de iure speciali, seu vbi alijs statutum, & particularis consuetudo, n. 10. resolutio Rota n. 11. & 12.

Quae Beneficia requirunt personalem residentiam, & de causis excusantibus a residentia, ac de residentia Beneficiatorum, qui agunt, numer. 13. & 14. & 15.

Episcopi, & alij Pastores, etiam Parochi tenentur residere, non solum de iure Canonico, sed etiam de iure diuino, ac iuris alij, n. 16.

Canonici, & studentes per quinque annos in eis excusantur a residentia, & in absentia fructus percipiunt n. 54 sed debent studere in studio generali, seu celebri Vniuersitate, n. 55.

Studium generale est, quod est erectum, & institutum per Papam, Regem, seu Principem, seu quod habet iudicium ex privilegio, aut consuetudine immemorabili, n. 56.

Inter studia approbata est Vniuersitas Salamantina, que habet Bullam Eugenij 4. que dicitur Eugeniiana, id concedens d. d. ubi in ea operam cuiusque facultati licet, & honeste, quod Privilegium habet etiam Vniuersitas Compluten. & Vniuersitas Alifolietana, n. 57. tenor Eugeniiana ponitur n. 58.

An quoad docentes id sit intelligendum de iis, qui docent conducti, seu salariati, aut ratione cathedra, & non de iis, qui sponte, & voluntarie legunt, n. 59. cum seq. resoluitur intelligendum esse, etiam de iis, qui sponte, & voluntarie legunt, sine stipendio, cum licentia tamen, & ordine Vniuersitatis, etiam ius Canonicum.

Quod possunt simul de vna Ecclesia dare studium, est arbitrium, n. 67.

An hodie stante Concilio d. Privilegium procedat in Parochialibus, & curatis, n. 63. cum seq. referuntur sententia Doctorum, & resoluitur non procedere, ex Congre. Concily.

Quoad Canoniciatus, & alia beneficia residentiam requirentia, d. privilegium manet in correctum, n. 85. Et sic in eis Ordinarius tenebitur dare licentiam absentia ratione studij, alias poterit recurrere ad Superiorem, numer. 86.

Ista licentia videtur hodie debere peti a Superiore, & non posse queri sine ea abesse ratione studij, cum requiratur inspectio atatis, & an sit aptus, licet in docentibus non requiratur n. 87.

Etiam de iure antiquo videbatur requiri licentiam Prælati, n. 88. & 89. ubi explicatur e. relatum de clericis non residentibus, nisi consuetudo, aut privilegium sit in contrarium, n. 90.

Ex d. capite, vel alium sumitur regula, quod ut Beneficiarius licite se absens, requiritur causa, & licentia Prælati n. 91. quantum de consuetudine possit induci, ut non requiratur licentiam, n. 92.

Explicatur e. si de magistris, n. 93. ex quo tamen verius est de iure antiquo, non requiri d. licentiam n. 94. sed per illud est correctum d. capitulum relatum, quoad causam studij n. 95.

In casibus, in quibus absentes habentur a iure, pro presentibus, non requiritur lic. Prælati, n. 96. & regula d. e. relatum intelligitur de casibus honestis, non tamen expressis in iure n. 97.

Canonici non possunt Ordinarius ultra tempus a Concilio permissum dare licentiam absentiam, n. 98.

Decretum Concilij Toletani, & Compostellan. & concordia super illis, n. 99. & 100.

Non potest iam Episcopus dare licentiam & dispensare ratione studij ad septennium, sed solum ad quinque annos, numer. 101. ubi ponuntur declarationes S. Con.

Etiam pro studio Theologia non potest Ordinarius dare licentiam ad septennium, nec potest dari licentia ad studium Philosophiæ, & Logicæ, etiam ad transeundum ad Theologiam, numer. 102. & 103. licet secus ex privilegio Eugeniiana, numer. 104. 105. & 106.

Vbi habeatur, seu vnde colligatur in Concilio Tridentino derogatio d. privilegij de percipiendis fructibus in ab-

sentia ratione studij, quoad Parochiales, n. 107. cum seq.

Cum per Concilium sit derogatum d. privilegium insertum in iure, est etiam derogatum privilegium d. Eugeniiana, quoad Parochiales, & ita fuit practicatum, numer. 110.

In Beneficiis, etiam simplicibus residentiam requirentibus ex satisfactione non habet locum d. privilegium, numer. 111.

Licet Canonici absens ratione studij percipiant fructus præbende, non tamen distributiones quotidianas, numer. 112. nisi Canoniciatus consistat solum in distributionibus, numer. 113. cum a seq. ubi adducuntur declarationes S. Congre.

Studentes in Ecclesiis Cathedralibus non gaudent d. privilegio de percipiendis fructibus in absentia, numer. 117.

Quid dicendum sit de Canonico lectura, seu Theologo, numer. 118. & quod ad 122. & quid de Canonico, qui practicus est in ipsa Ecclesia, numer. 123. 124. & 125.

Pœna Beneficiari non residenti in Beneficio residentiam requirente, est privati Beneficij, numero. 126. debet tamen prius moneri, ut resideat, n. 127. nec sufficit monitio facta tempore dare licentiam, numer. 128. & sic propter absentiam non est quis ipso facto privatus Beneficio, n. 129.

Ad procedendum contra Beneficiarium ratione non residentiam, non est necessaria solemnitas citatio nec solemnitas priuatio, requiritur tamen priuatio, licet non solemnitas expressa, vel tacita, n. 130.

In Parochiali, seu Beneficio curato non residens est priuatus ipso iure ex ca. extirpanda, §. qui vero in fine de præb. n. 131. & seq. quod ad inducitur de nouo istam priuationem ipso iure, & sic Respondetur iuribus contrariis, n. 132. & 133.

An priuatio ipso iure, de qua in dist. §. qui vero reformatur etiam a casum de Parochiali annexa, n. 134. cum sequentibus, resoluitur contra a communem non referri.

An ut incuratur d. pœna priuationis ipso iure ob non residentiam in Parochialibus, requiritur monitio præambula, n. 135. cum seq. resoluitur contra alios non requiritur.

Dicitur pœna priuationis ipso iure ob non residentiam in Parochialibus, que forte per desuetudinem erat abrogata, videtur hodie cessare stante Concilio Tridentino, n. 139.

Obtinentes in Cathedralibus, & Collegiatis Dignitates, Canoniciatus, aut Portiones, si non resident, ut debent etiam moniti, non possunt hodie statim priuari, sed primo ante dimidia parte fructuum, & 2. omnibus, numero 140. cum seq. ubi ponitur resolutio Ratis, & declaratio S. Congre. & idem in aliis Beneficiis simplicibus residentiam requirentibus numero 141. & seq.

Ad prædictam pœnam priuatiois fructuum non est opus prævia monitione, ut resideat, n. 145.

Huiusmodi fructus, quibus ob non residentiam Canonici priuandi sunt, debent applicari Ecclesiæ, & eius fa rice quantum indigeat, alias alteri pro loco n. 146. 147. contra Nauarrum n. 148.

Ista pœna non potest remitti ab Episcopo, n. 149. quantum ante sententiam posuit ex causa iniuriæ, vel angere, n. 150. ubi ponitur declaratio S. Con.

Si Episcopus distinet, & non priuatur, non tenebitur Canonici absens fructus illas, quas alias fecit suos, restituere in foro conscientie, licet peccaret Episcopus dist.

distinendo absq. iusta causa, quia est pœna imponenda per sententiam n. 151. & 152.

Si Canoniciatus seu Præbenda nullus haberes fructus in absentia, qui nunquam redierit pro primo & secundo anno, & sic non haberes fructus priuatus possit, ponendus esset pœna arbitraria circa priuationem, numer. 153.

Quomodo sit procedendum contra non residentes, maxime ad priuationem, numer. 154. cum seq. ubi resoluitur quod priuatio Beneficio, absentia debet esse sententia, & prius tria monito per edictum procedere, quando nescitur ubi sit, vel commode citari non possunt, alias debent personaliter citari, & sufficit vna monitio, etiam extrajudiciali, nec debent expectari per sex menses, & ponitur declarationes S. Cong. & decisiones Rota.

Ad procedendum contra absentes ad alias pœnas, præter priuationem non est necessaria citatio per edictum, sed sufficit vna per scripta, n. 160.

Executio d. ponatur contra Parochos non residentes suspensi non potest privilegio, scientia, familiaritate, exemptione, appellacione, aut inhibitione, n. 161. non tamen solitur appellatio de uoluntate, n. 162.

An obligatio residentiam solum procedat in habentibus vere Curam amaram, & Beneficia curata, an etiam in habentibus exercitium Curæ, n. 163. cum seq. resoluitur etiam in illis procedere sicut etiam in habentibus Beneficium Curatum in commendam, & coadiutoribus Rectorum, & ponitur declarationes Sanctæ Congregationis, & quomodo in illis procedat declaratur.

An Parochi, quibus à Papa datus est coadiutor perpetuus, teneantur ad residentiam, an vero excusentur ab ea, numer. 171. cum seq. resoluitur non excusari, ut nec etiam, qui habent Vicarium perpetuum, nisi tota cura in eum legitime transierit.

Circa residentiam Parochorum ponuntur aliqua declarationes S. Cong. n. 179.

Omnia Beneficia simplicia, de iure residentiam requirunt, capite suo, de rescriptis in sexto cum aliis rescriptis in Extra. exceptis, de præb. in extra. augustin. Ioannis 22. versiculo quantum verb. Ecclesiastica. Albertus Sbrocius de vero, & perfecto Clerico, libro secundo capite 44. Secunda de Beneficiis, 4. parte questione prima Rebutius in præxi titulo de dispensatione de non residentibus, numero 7. Ioan. Nicol. Gimonius in Enchiridio Beneficij, titulo 3. capite primo ex numero 10. Bened. Capia reg. 90. numero 108. Nauarrus in man. ca. 15. numero 120. Hoieda de incomparabil. beneficij, capite 17. n. 24. P. Gregorius de Beneficij, capite septimo. Flaminij Parisius de resignatione Beneficij, libro 1. questione 10. numero tertio & 66. Zerola præxi Episcopali, prima parte versu. primo, §. quarto, tertio principali. Lælius Zechus de manere Episcopali capite quinto numero 3. & alij, exceptis tamen præfationibus, seu præfationibus portionibus, que ex sua institutione in nullum seruitium videntur habere annexum, præter recitationem horarum, & Nauarrus de oratione Miscel. 48. alias 42. numero primo Angles. in floribus Theolog. 9. questione de restitutione facienda propter negligentiam Ecclesiasticorum, 1. distinctione dub. 1. Patcus decisione 371. libro tertio & nouissime Aqor institutionum moralium, h. 10. c. 4. ad si. quicquid velit Hoieda supra numer. 15.

14. numer. 8. & de signaturæ gratia, tit. de dispensatione de non residentibus, versu. Beneficia annua, de monitorijs, quæst. 39. & ad Lapum alleg. 117. littera. D. Ferricus consil. 112. numer. 1. Meno. de arbit. lib. 2. ca. 20. n. 75. D. 10. Olo Regij senatorij in Resp. 1. de clericis non residentibus 6. nu. 52. Flam. Paris. d. 9. 10. numer. 366. & 67. Zerola 3. & versu. Beneficium, §. 7. sub. 8. concl. principali. Zechus d. cap. 5. n. 2. & de Republica Ecclesiastica, tit. de Beneficiis, sub nu. 6. versu. quod si Beneficium sit simplex, & Rota dec. 483. numer. 2. part. 1. d. uerborum, & Cæsar de Graffius dec. 115. numero tertio & post hæc González ad reg. mensium, glossa quinta numero octuagesimo, & glossa decima quinta numero vagesimosexto.

Et ita in vna Conchen. Beneficij de Valen. 30. Mar. 1582. coram illustr. Card. Lancelloso fuit resolutum istam qualitatem, quod non requirit resolutum residentiam, non esse verificandam, & in vna Virdunen. Canoniciatus, 13. Feb. 1587. coram D. Giphio fuit dictum, non esse t. opus probare, quod capellania obiecta narrata in gratia non requirit residentiam, cum Beneficia simplicia de generali consuetudine residentiam per sonam non possint. Alex. consil. 1. n. 2. lib. 7. Fel. in c. dilectus 2. n. 1. de rescript. & in vna Segobien. Canoniciatus, 14. Nouem. 1588. coram illust. Card. Plato fuit dictum, non ob stare quod non fuerit iustificatum Beneficia obiecta personalem residentiam non requirere, ut fuit expressum, quia hæc qualitas non est verificanda, ut fuit resolutum in dict. Conchen.

Quod etiam fuit dictum in vna Nuceria Beneficiorum, 30. Octo. 1592. infra adducta §. p. c. 5. nu. 64. & in vna Legionen. Præfationum, 17. Nou. 1592. coram illust. Card. Pamphilio infra adducta §. p. c. 4. n. 42. & in vna Abulen. Beneficij, 30. Octo. 1595. coram illust. Card. Blancheto infra adducta. 11. p. c. 3. n. 293. & in eadem. 29. Ian. 1596. coram D. Lita adducta. d. 6. p. c. 2. dub. 4. num. 47. Vt in vna Mediolanen. S. Congregatio Concilij ita censuit, & Episcopus non potest cogere obtinentes Beneficia simplicia aliquod personale seruitium suis Beneficiis impendere, cum ex antiquissima totius Ecclesiæ consuetudine, non nisi ad officium recitandum, teneatur. Et Card. Burgen. sic respondit, ead. S. Congregatio, obtinentes Beneficium, & quod sit simplex, & sine cura annuunt, & extra Ecclesiam collegiatam, nec personalem residentiam, vel aliam causam requirere, non tenentur in eo residere, sed ad visitandum illi per alium, qui probatus sit ab Ordinario. Tertia, non fuit mens P. V. in Bulla de residentia edita, 8. Iulij. 1569. incipiens, cupientes cogere habentes Beneficia simplicia, in eis residere, Quarta, in vna Calagurritana, Episcopus non potest cogere aliquem in Beneficio simplicia residere. Quinta, obtinentes beneficium, licet id sit titulus alicuius sancti, admodum si sit simplex, non tenentur in eo residere, nec ad residentiam cum cogere potest Episcopus. Sexta, Congregatio censuit nihil inuocandum in Beneficiis simplicibus, que etiam Clericatus nuncupantur in Ecclesiis Parochialibus vel alibi constituti, quoniam fructibus possessoribus gaudent, nulli seruitio, nec per se, nec per substitutos præstando, ut possint cogi, vel per se ipsos, vel per substitutos insisteri, si tanto tempore possessores non sunt coacti ad aliquod iborum, nec apparet, quod ad certum sint obligati, satis si dicuntur hoc a Canonici.

Faciunt etiam aliz declarationes & adductæ infra septima parte capite primo numer. 87. & quæ ibi dicuntur.

Aduertendum vero est, quod d. consuetudo ge

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180